

รายงานประจำปี 2565

ANNUAL REPORT 2022

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
กรมประมง

คำนำ

รายงานประจำปี 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล รวมทั้งผลการดำเนินกิจกรรมสำคัญตลอดปี 2565 ให้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชาวประมง เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สนใจ ได้รับทราบผลการดำเนินงานของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล อันประกอบด้วย ข้อมูลองค์กร ข้อมูลงบประมาณ ผลการปฏิบัติงาน ผลงานวิจัย ผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน การให้บริการประชาชน สารสนเทศ และกิจกรรมเด่น

ในนามของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล และคณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนงานของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง เป็นอย่างดีตลอดมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบ อ้างอิง และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่และภารกิจต่าง ๆ จนทำให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายอำนาจ คงพรหม)

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ธันวาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	1
กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	2
วิสัยทัศน์	2
พันธกิจ	2
ค่านิยม	2
ค่านิยมร่วมขององค์กร (Shared-value)	2
บทบาทหน้าที่ของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	3
โครงสร้างองค์กร	4
บุคลากร	5
บุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	6
ระดับอายุของบุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	7
ระดับการศึกษาของบุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	8
ระดับตำแหน่งของข้าราชการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	9
การพัฒนาบุคลากร	10
งบประมาณประจำปี 2565	11
งบประมาณประจำปี 2565	12
ผลการปฏิบัติงานกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ประจำปีงบประมาณ 2565	16
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	17
โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	17
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	17
การตรวจวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบสัตว์น้ำ/ผลิตภัณฑ์/แหล่งประมง	17
การตรวจติดตามคุณภาพหอยสองฝา	19
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	20
กิจกรรมจัดระเบียบการทำประมง	20
การตรวจประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง	20
กิจกรรมการจัดการทรัพยากรประมง	22
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทะเล	22
แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล	23
สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำประจำถิ่น และสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์	32
ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์หายากใกล้สูญพันธุ์	32
กิจกรรมสำรวจและประเมินสถานะทรัพยากรประมง	33
การประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum sustainable yield: MSY) ของทรัพยากรสัตว์น้ำ	33
ประเมินผลการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำต่อหน่วยการประมง (CPUE)	34
การสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมทางทะเลบริเวณน่านน้ำไทย โดยเรือสำรวจประมงจุฬาลงกรณ์	38
งานวิจัย	39
โครงการวิจัย	40
ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่	42
ผลงานวิชาการของ กพท. ในงานประชุมวิชาการประมง ประจำปี 2565	45
เงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ	46
การดำเนินงานด้านเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ	47
การประเมินผลทางวิชาการ มาตรการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน ประจำปี 2564	48
การประเมินผลทางวิชาการ มาตรการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน ประจำปี 2564	49
ฝั่งอ่าวไทย	49
ฝั่งทะเลอันดามัน	52
การบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศโดยชุมชน	54
การติดตามผลกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศโดยชุมชน	55
การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหามือประมงที่มีผลกระทบต่อพะยูน	61
การตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมงรอบปีการประมง 2565-2566	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การให้บริการประชาชน	69
สัตว์น้ำต่างถิ่นที่ขออนุญาตนำเข้าประเทศไทย	70
ตรวจสอบชนิดสัตว์น้ำ และตรวจสอบกิจการสวนสัตว์	70
กิจกรรมเด่น	71
ผู้บริหารกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล	80

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

วิสัยทัศน์

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลเป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาและบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การประมงทะเลที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. ศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประมงทะเลในน่านน้ำไทย พื้นที่ทับซ้อน และน่านน้ำสากล ให้มีทรัพยากรประมงใช้อย่างยั่งยืน
2. ศึกษาวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการทำประมงอย่างมีความรับผิดชอบต่อและยั่งยืน
3. ศึกษาวิจัย และพัฒนา เพื่อเพิ่มผลผลิตและฟื้นฟูทรัพยากรประมงทะเล
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้บริการทางวิชาการ และคำปรึกษาด้านการประมงทะเล
5. ปรับบทบาทขององค์กรและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีความรู้ สมรรถนะ ทักษะที่พร้อมปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

ค่านิยม

M	Management	มีการจัดการที่ดี
A	Attitude	มีทัศนคติที่ดี
R	Responsibility	มีความรับผิดชอบต่อภารกิจที่ทำ
I	Intelligence	มีความคิดที่ฉลาดหลักแหลม
N	Norm	มีบรรทัดฐานที่ดี
E	Energy	มีกำลังและพลังทุ่มเท

ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared-value)

“กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล เป็นองค์กรที่มีการจัดการที่ดี ประกอบด้วยบุคลากรที่ฉลาด หลักแหลม ทัศนคติดี ปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบต่อ พร้อมทุ่มเทพลังในการทำงาน จึงทำให้เป็นองค์กรที่มีบรรทัดฐานเป็นเลิศ”

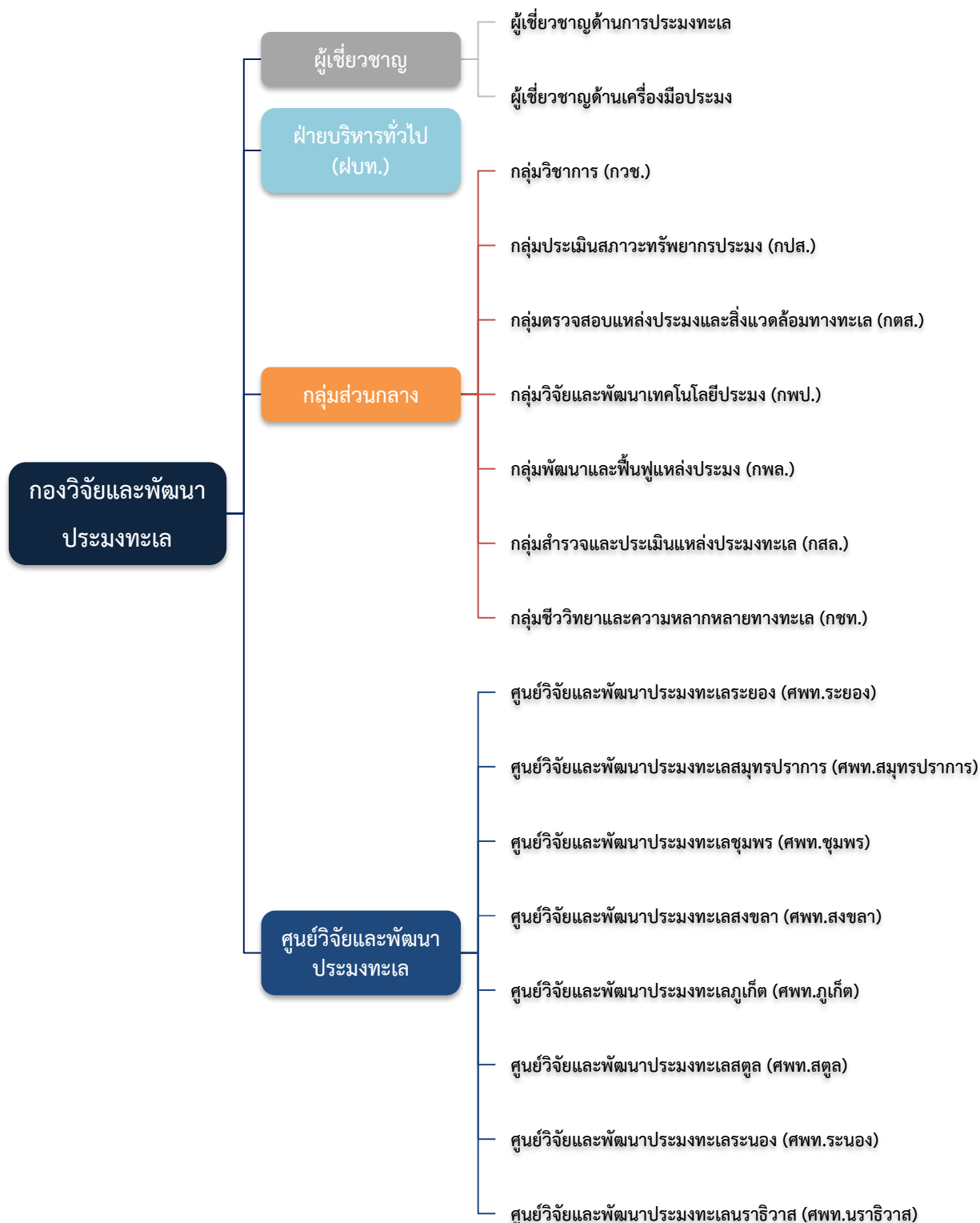
“We are marine fisheries”

บทบาทหน้าที่ของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

- 🐟 ศึกษา ค้นคว้า สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาศักยภาพของการทำการประมง แหล่งประมงทะเลในน่านน้ำไทย พื้นที่ทับซ้อน และทะเลนอกน่านน้ำไทย ในด้านทรัพยากรสัตว์น้ำและปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประมง ตลอดจนร่วมสำรวจวิจัยในทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่งอื่น
- 🐟 ศึกษา ทดลอง และพัฒนารูปแบบและวัสดุในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล รวมทั้งติดตามผล การจัดสร้าง แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และการปล่อยพันธุ์สัตว์ทะเลชนิดที่เหมาะสมในพื้นที่จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล
- 🐟 ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยทำการประมง รวมทั้ง กำหนดมาตรฐานเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยทำการประมง และวิธีการทำการประมงทะเลให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการประมงแบบมีความรับผิดชอบ
- 🐟 ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยชีววิทยา อนุกรมวิธาน และความหลากหลายทางชีวภาพของ สัตว์ทะเล และพืชทะเล รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ
- 🐟 ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาแหล่งพ่อแม่พันธุ์สัตว์ทะเล และฟื้นฟูแหล่งทำการประมงทะเล รวมทั้งผลิตและ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเฉพาะถิ่น พันธุ์สัตว์น้ำที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตลอดจนพันธุ์สัตว์น้ำอื่นที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์
- 🐟 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชาวประมง องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพการประมงทะเล และธุรกิจประมง
- 🐟 ประเมินปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำสูงสุดที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนวิเคราะห์และประเมินผลมาตรการ ในการบริหารจัดการการประมงให้สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน
- 🐟 ตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งทำการประมงทะเล
- 🐟 ให้บริการทางวิชาการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้คำปรึกษาแนะนำด้านการประมงทะเล เครื่องมือทำการประมง และวิธีการทำการประมงทะเล
- 🐟 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างองค์กร

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีผู้เชี่ยวชาญในสังกัดกองฯ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงทะเล และผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือประมง และหน่วยงานภายใต้สังกัดกองฯ แบ่งเป็น 1 ฝ่าย 7 กลุ่มส่วนกลาง และ 8 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล ดังแผนภาพ

บุคลากร

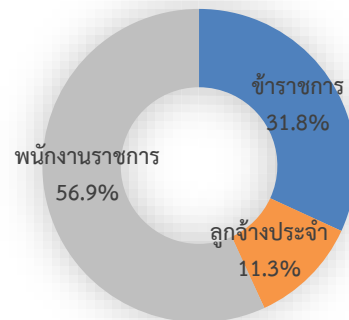
บุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งสิ้น 584 ราย แบ่งเป็น

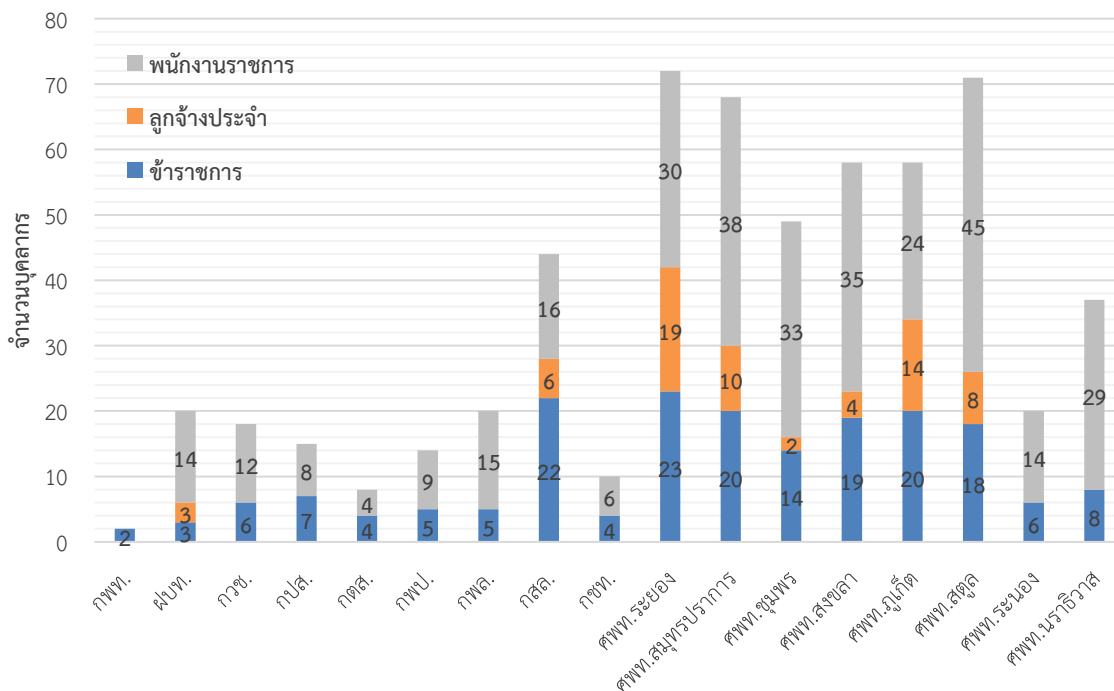
- ข้าราชการ 186 ราย (ร้อยละ 31.8)
- ลูกจ้างประจำ 66 ราย (ร้อยละ 11.3)
- พนักงานราชการ 332 ราย (ร้อยละ 56.9)

บุคลากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล โดยหน่วยงานที่มีบุคลากรปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 72 ราย รองลงมา คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล มีบุคลากรทั้งสิ้น 71 ราย และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ มีบุคลากรทั้งสิ้น 68 ราย

บุคลากรกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
(จำแนกตามตำแหน่ง)

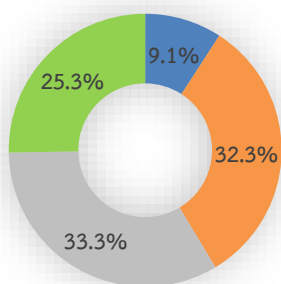
บุคลากรกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

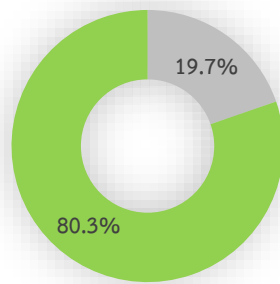
ระดับอายุของบุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ข้าราชการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ 31-40 ปี รองลงมา คือ 51-60 ปี และ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ร้อยละ 32.3 ร้อยละ 25.3 และร้อยละ 9.1 ตามลำดับ **ลูกจ้างประจำ** ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี (ร้อยละ 80.3) และรองลงมามีระดับอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี (ร้อยละ 19.7) และในส่วนของ**พนักงานราชการ** พบว่า พนักงานราชการของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 32.2) รองลงมาคือ 51-60 ปี (ร้อยละ 26.8) และ 31-40 ปี (ร้อยละ 21.1) ตามลำดับ

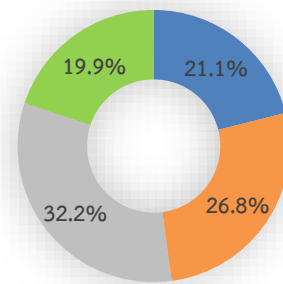
ระดับอายุของข้าราชการ

ระดับอายุของลูกจ้างประจำ

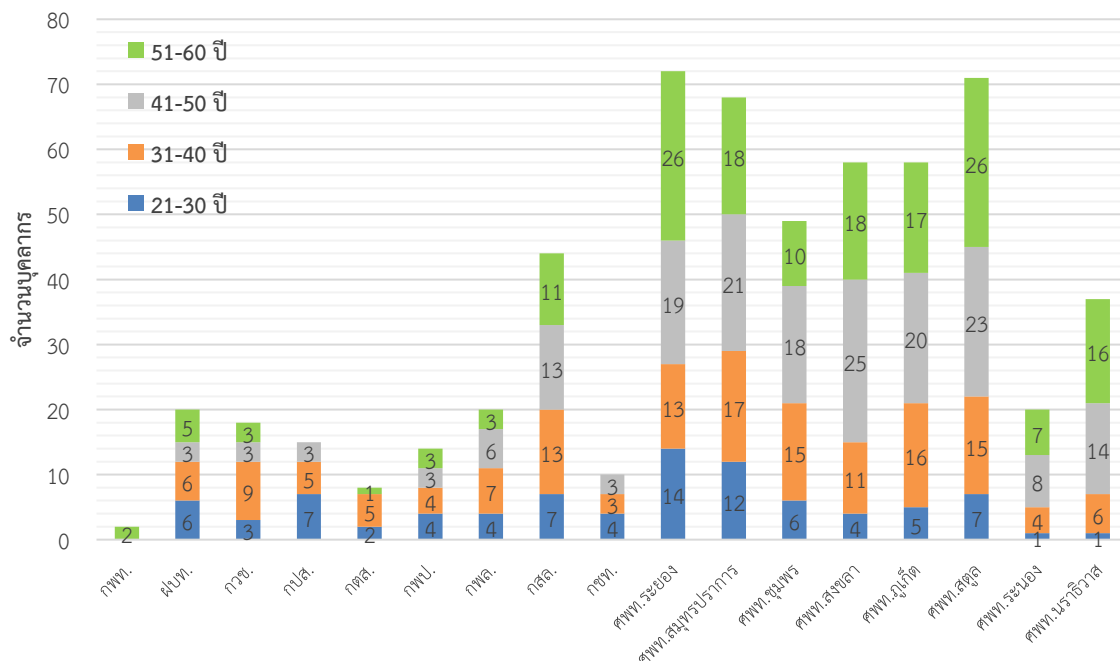

ระดับอายุของพนักงานราชการ

■ 21-30 ปี ■ 31-40 ปี ■ 41-50 ปี ■ 51-60 ปี

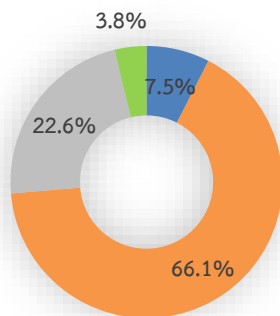
ระดับอายุของบุคลากรกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

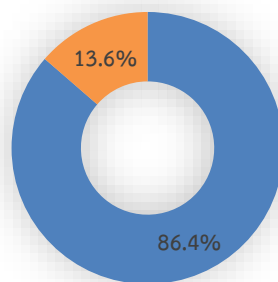
ระดับการศึกษาของบุคลากรของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ข้าราชการของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 66.1) รองลงมา คือ ปริญญาโท (ร้อยละ 22.6) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 7.5) และปริญญาเอก (ร้อยละ 3.8) **ลูกจ้างประจำ**ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.4 และอีกร้อยละ 13.6 จบระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี และ**พนักงานราชการ**ส่วนมากจบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีบางส่วนจบการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 51.5 ร้อยละ 46.1 และร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

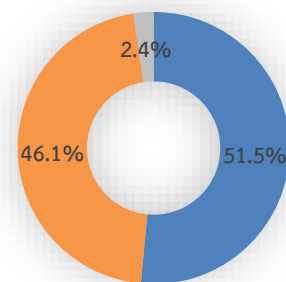
ระดับการศึกษาของข้าราชการ

ระดับการศึกษาของลูกจ้างประจำ

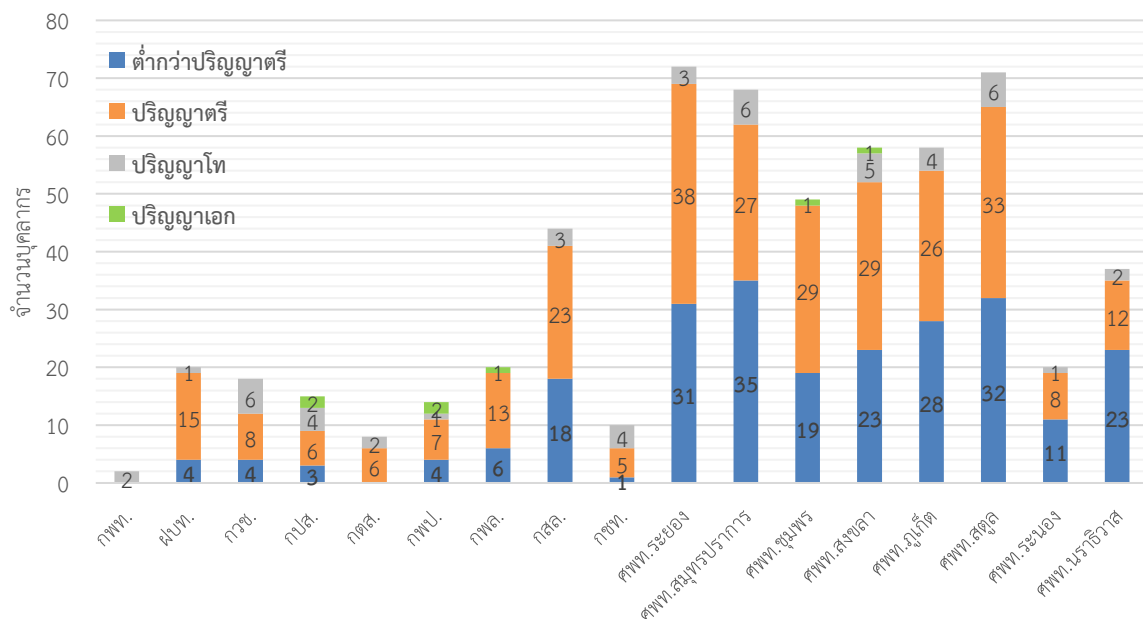

ระดับการศึกษาของพนักงานราชการ

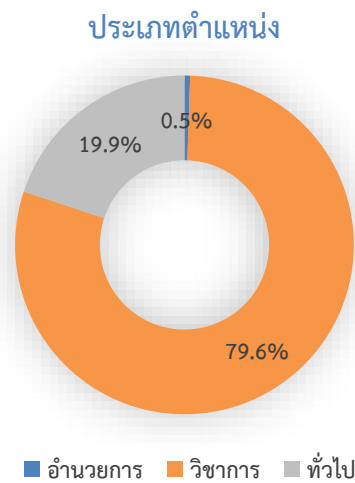
■ ต่ำกว่าปริญญาตรี ■ ปริญญาตรี ■ ปริญญาโท ■ ปริญญาเอก

ระดับการศึกษาของบุคลากรกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

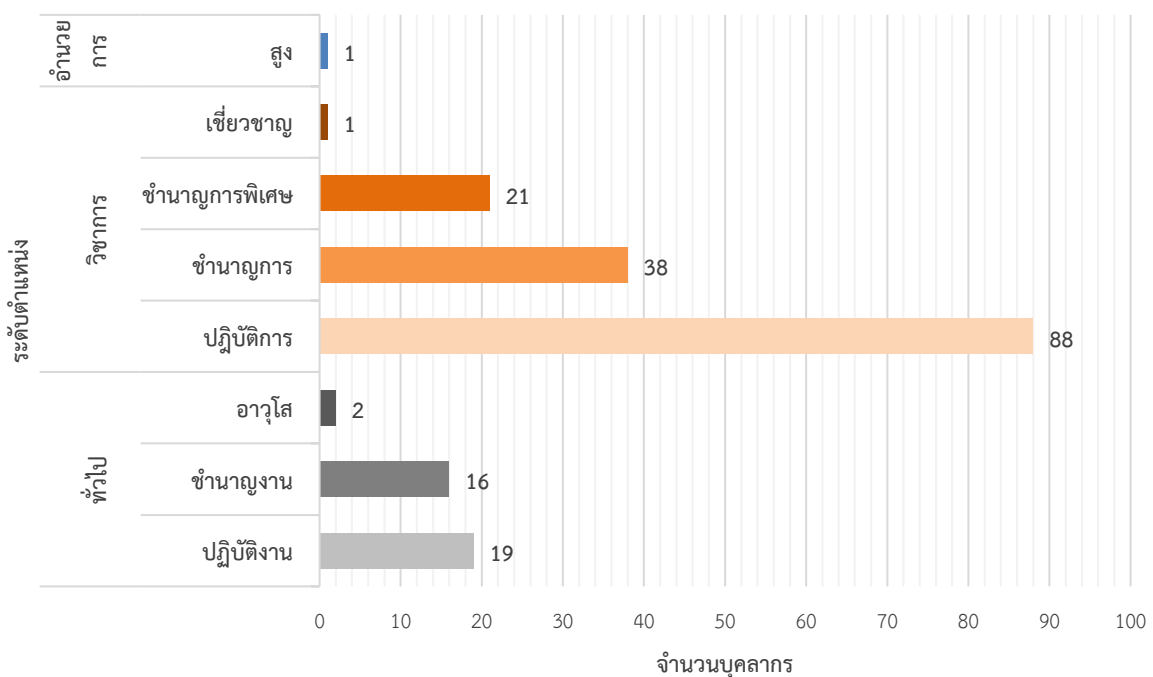

ระดับตำแหน่งของข้าราชการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ในปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล มีข้าราชการดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ 1 ตำแหน่ง (ร้อยละ 0.5) ประเภทวิชาการ 148 ตำแหน่ง (ร้อยละ 79.6) และข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป 37 ตำแหน่ง (ร้อยละ 19.9)

การครองตำแหน่งของข้าราชการ กพท.

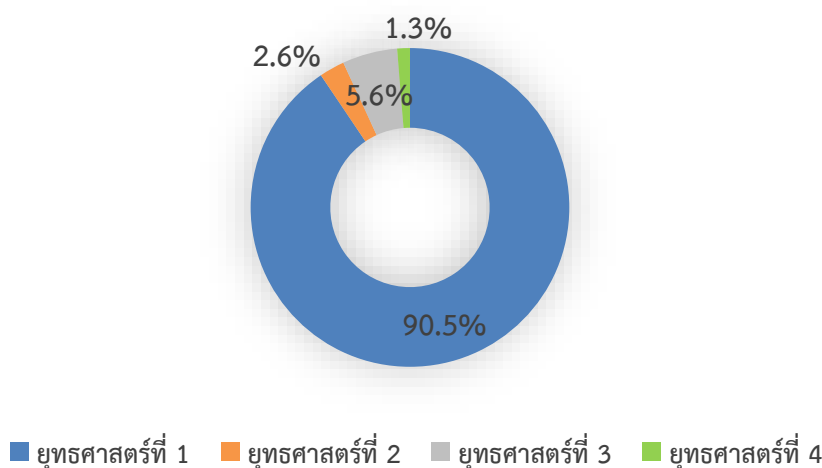
การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรถือเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะการบริหารงานขององค์กรจะสามารถพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากร หากมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะในการปฏิบัติงาน ย่อมสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และเป้าหมายที่ต้องการได้ กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร โดยการสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรกรมประมง ปีงบประมาณ 2561-2565 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรบุคคลให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มุ่งสู่การเป็นมืออาชีพด้านการประมง
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เชื่อมโยงกับการบริหารทรัพยากรบุคคล

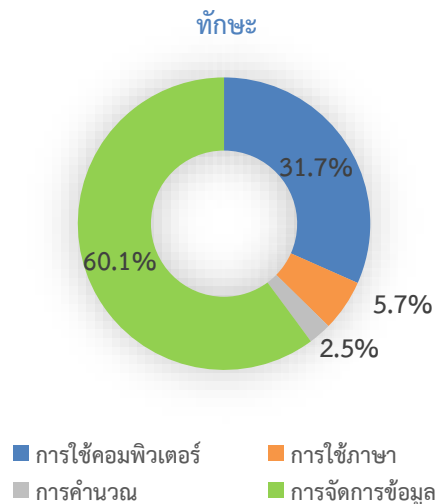
โดยบุคลากรในกองวิจัยได้มีการเข้าร่วมในการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ถึง 90 หัวข้อ ซึ่งรวมทั้งการอบรมใน/นอกสถานที่ และการอบรมแบบออนไลน์ โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งสิ้น 119 ราย แบ่งเป็น ข้าราชการ 84 ราย ลูกจ้างประจำ 30 ราย และพนักงานราชการ 5 ราย หากคิดเป็นจำนวนครั้งในการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการได้ 233 ครั้ง โดยจำแนกตามยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรกรมประมง ซึ่งพบว่า การฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนมากนั้นจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรบุคคลให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มุ่งสู่การเป็นมืออาชีพด้านการประมง โดยคิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี คิดเป็นร้อยละ 5.6

ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรกรมประมง

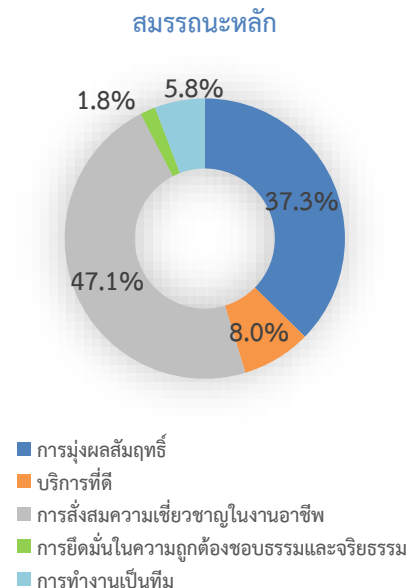
การจำแนกหลักสูตรตามทักษะ

โดยการจำแนกหลักสูตรต่าง ๆ ตามแบบรายงานผลการเข้าฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการตามทักษะ พบว่า บุคลากรส่วนมากมีการร่วมฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการข้อมูล (ร้อยละ 60.1) รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 31.7) ด้านการใช้ภาษา (ร้อยละ 5.7) และด้านการคำนวณ (ร้อยละ 2.5)

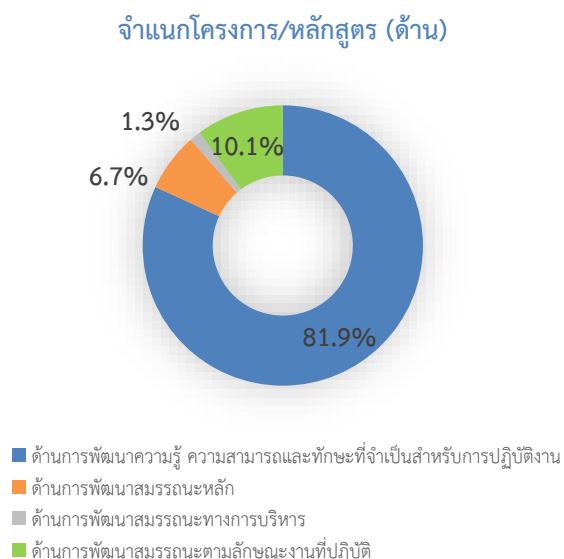
การจำแนกหลักสูตรตามสมรรถนะหลัก

ในการจำแนกหลักสูตรต่าง ๆ ตามสมรรถนะหลัก พบว่า บุคลากรส่วนมากจะมีการร่วมฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (ร้อยละ 47.1) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ร้อยละ 37.3) ด้านบริการที่ดี (ร้อยละ 8.0) ด้านการทำงานเป็นทีม (ร้อยละ 5.8) และการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (ร้อยละ 1.8)

การจำแนกโครงการ/หลักสูตร (ด้าน)

หากจำแนกโครงการ/หลักสูตรต่าง ๆ รายด้าน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่จะมีการร่วมฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 81.9) รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมรรถนะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ (ร้อยละ 10.1) ด้านการพัฒนาสมรรถนะหลัก (ร้อยละ 6.7) และด้านการพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร (ร้อยละ 1.3)

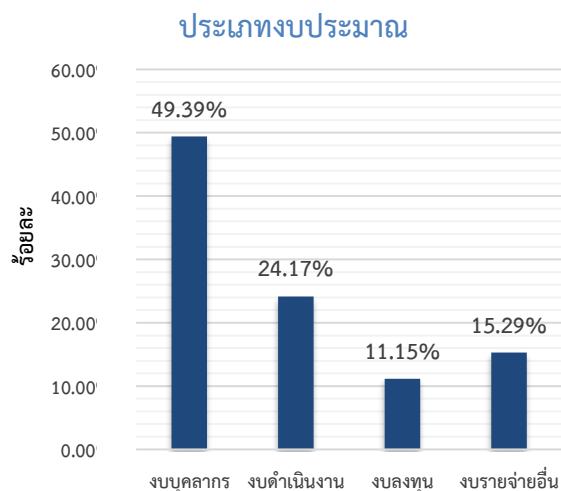

งบประมาณประจำปี 2565

งบประมาณประจำปี 2565

ปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 145,001,700 บาท แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

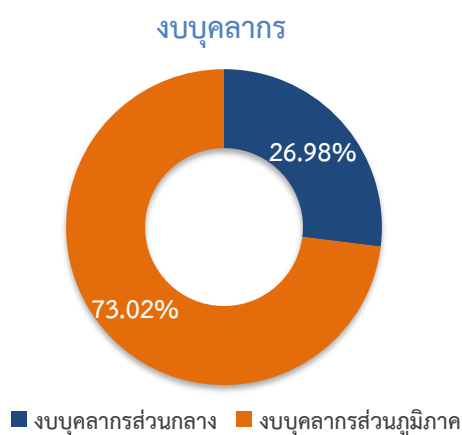
- งบบุคลากร 71,621,000 บาท ร้อยละ 49.39
- งบดำเนินงาน 35,040,700 บาท ร้อยละ 24.17
- งบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์) 16,174,100 บาท ร้อยละ 11.15
- งบรายจ่ายอื่น 22,165,900 บาท ร้อยละ 15.29

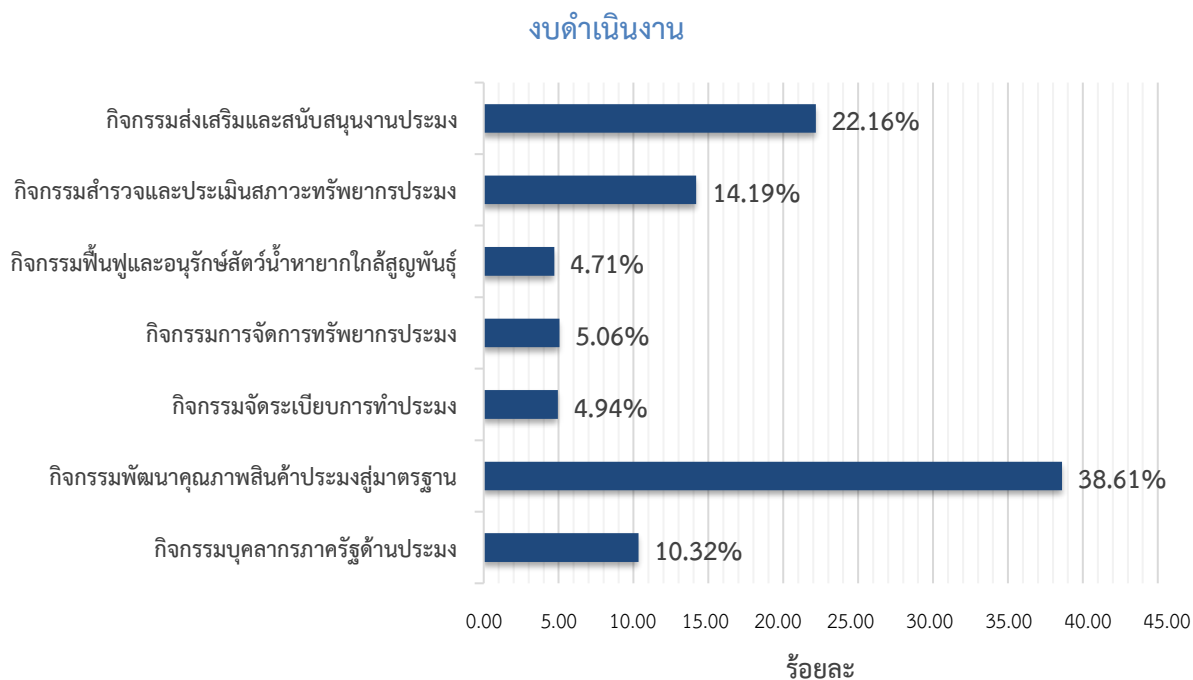
ในปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้รับงบประมาณภาพรวมลดลงมาจากปีงบประมาณ 2564 ร้อยละ 20.60 โดยในหมวดงบประมาณที่ลดลง ได้แก่ งบดำเนินงาน ลดลงร้อยละ 45.35 และงบลงทุน ลดลงร้อยละ 42.53 และในหมวดของงบประมาณที่ได้รับเพิ่มขึ้น ได้แก่ งบบุคลากร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.02 และงบรายจ่ายอื่น เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.33

หมวดรายจ่าย	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2565	เพิ่มขึ้น/ลดลง	%
งบบุคลากร	69,522,100	71,621,000	2,098,900	3.02
งบดำเนินงาน	64,116,800	35,040,700	- 29,076,100	- 45.35
งบลงทุน	28,144,200	16,174,100	- 11,970,100	- 42.53
งบรายจ่ายอื่น	20,847,000	22,165,900	1,318,900	6.33
รวม	182,630,100	145,001,700	- 37,628,400	- 20.60

งบบุคลากร: ในปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้ใช้จ่ายงบประมาณด้านค่าตอบแทนพนักงานราชการ ผลการเบิกจ่ายตามระบบ GFMS รวมทั้งสิ้น 71,612,314.50 บาท โดยร้อยละ 73.02 เป็นการเบิกจ่ายงบบุคลากรส่วนภูมิภาค และร้อยละ 26.98 เป็นการเบิกจ่ายงบบุคลากรในส่วนกลาง

งบดำเนินงาน: กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้รับงบประมาณของงบดำเนินงานทั้งหมด 35,040,700 บาท (ค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ ร้อยละ 77.84 และค่าสาธารณูปโภค ร้อยละ 22.16) ใน 7 กิจกรรม โดยกิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐานได้รับงบประมาณมากที่สุดของงบดำเนินงานทั้งหมด 13,530,700 บาท (ร้อยละ 38.61) กิจกรรมที่ได้รับงบประมาณรองลงมา ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนงานประมง 7,766,700 บาท (ร้อยละ 22.16) และกิจกรรมสำรวจและประเมินสถานะทรัพยากรประมง 4,972,200 (ร้อยละ 14.19) โดยกิจกรรมที่ได้รับงบประมาณน้อยที่สุด คือ กิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ 1,649,400 บาท (ร้อยละ 4.71)

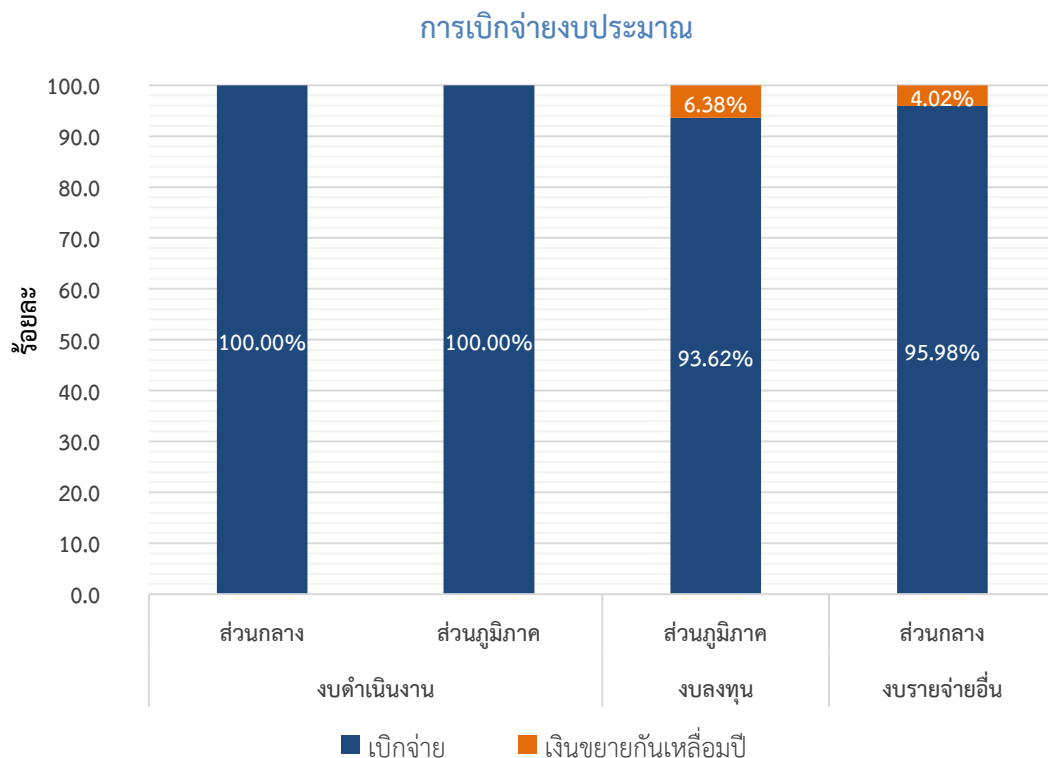

งบลงทุน: ในปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับการจัดสรรงบลงทุนทั้งหมด 13 รายการ แบ่งเป็นครุภัณฑ์ใหม่ 8 รายการ ปรับปรุงซ่อมแซมครุภัณฑ์ 2 รายการ และสิ่งก่อสร้าง 3 รายการ รวมวงเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด 16,174,100 บาท

งบรายจ่ายอื่น: กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้รับงบรายจ่ายอื่นทั้งหมด 22,165,900 บาท แบ่งเป็น ค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล 13,001,000 บาท (ร้อยละ 58.65) ค่าใช้จ่ายในการสำรวจประมงของเรือสำรวจประมงจุฬารักษ์และเรือสำรวจประมงมหิดล 5,231,900 บาท (ร้อยละ 23.60) และ ค่าใช้จ่ายในการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ 3,933,000 บาท (ร้อยละ 17.74)

การเบิกจ่ายงบประมาณ

ในส่วนของงบดำเนินงานมีผลการเบิกจ่ายตามระบบ GFMIS รวมทั้งสิ้น 34,901,600.05 บาท ซึ่งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไม่มีเงินขยายกันเหลือปี ด้านงบลงทุนมีผลการเบิกจ่ายตามระบบ GFMIS รวมทั้งสิ้น 13,197,817.73 บาท ซึ่งในส่วนภูมิภาคมีการเบิกจ่าย ร้อยละ 93.62 เป็นเงินขยายกันเหลือปี ร้อยละ 6.38 และงบรายจ่ายอื่นมีผลการเบิกจ่ายตาม GFMIS รวมทั้งสิ้น 17,727,451.58 บาท ซึ่งในส่วนกลางมีการเบิกจ่าย ร้อยละ 95.98 เป็นเงินขยายกันเหลือปี ร้อยละ 4.02

ผลการปฏิบัติงาน
กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
ประจำปีงบประมาณ 2565

แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน

การตรวจวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบสัตว์น้ำ/ผลิตภัณฑ์/แหล่งประมง

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีการกักเก็บได้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาสินค้าประมงสู่มาตรฐาน โดยตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสัตว์น้ำจากแหล่งประมงทั้งในอ่าวไทยและอันดามัน เพื่อวิเคราะห์การสะสมของโลหะหนัก ได้แก่ แคดเมียม (Cd) ตะกั่ว (Pb) ทองแดง (Cu) สังกะสี (Zn) และปรอท (Hg) ในน้ำ หอยลาย หมีก และสัตว์น้ำอื่น ๆ จากแหล่งประมงและทำขึ้นสัตว์น้ำต่าง ๆ เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 มีเป้าหมายในการตรวจวิเคราะห์จำนวน 4,000 ตัวอย่าง โดยแบ่งรายการกิจกรรมได้ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1	โลหะหนักในน้ำจากแหล่งหอยลาย
	จำนวน 205 ตัวอย่าง
กิจกรรมที่ 2	โลหะหนักในหอยลายจากแหล่งหอยลาย
	จำนวน 190 ตัวอย่าง
กิจกรรมที่ 3	แคดเมียมในหมีกจากทำขึ้นปลา
	จำนวน 300 ตัวอย่าง
กิจกรรมที่ 4	โลหะหนักในน้ำจากแหล่งประมง
	จำนวน 555 ตัวอย่าง
กิจกรรมที่ 5	โลหะหนักในสัตว์น้ำจากแหล่งประมง
	จำนวน 2,750 ตัวอย่าง

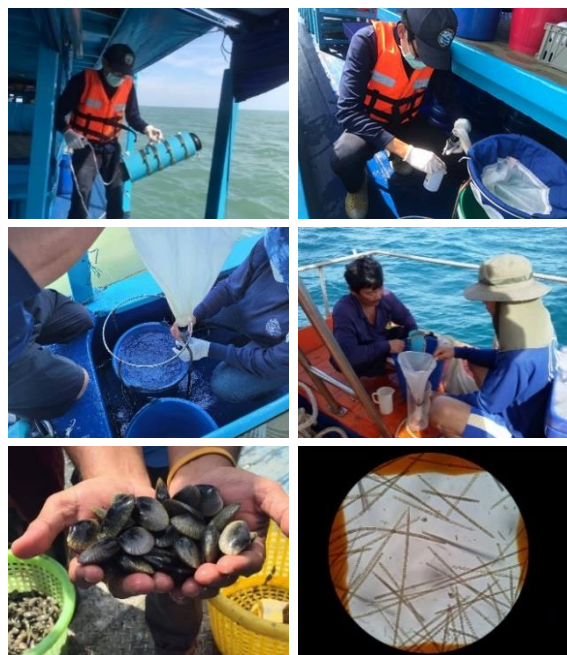
ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบสัตว์น้ำ/ผลิตภัณฑ์/แหล่งประมงรายกิจกรรม

หน่วยงาน		จำนวนตัวอย่างรายกิจกรรม					รวม
		1	2	3	4	5	
กลุ่มสำรวจและประเมินแหล่งประมงทะเล	แผน	-	-	-	-	530	530
	ผล	-	-	-	-	530	530
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ	แผน	100	100	60	100	400	760
	ผล	100	100	60	100	400	760
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง	แผน	-	-	60	100	400	560
	ผล	-	-	60	100	400	560
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร	แผน	-	-	60	140	560	760
	ผล	-	-	60	140	560	760
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา	แผน	105	90	36	75	300	606
	ผล	105	90	36	75	300	606
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส	แผน	-	-	24	-	-	24
	ผล	-	-	24	-	-	24
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต	แผน	-	-	24	140	560	724
	ผล	-	-	24	140	560	724
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล	แผน	-	-	24	-	-	24
	ผล	-	-	24	-	-	24
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง	แผน	-	-	12	-	-	12
	ผล	-	-	12	-	-	12
รวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมด	แผน	205	190	300	555	2,750	4,000
	ผล	205	190	300	555	2,750	4,000

การตรวจติดตามคุณภาพหอยสองฝา

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีภารกิจภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน กิจกรรมย่อยตรวจติดตามคุณภาพหอยสองฝา โดยตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและหอยสองฝาจากแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งในพื้นที่แหล่งรับรองหอยสองฝาของกรมประมง โดยสุ่มเก็บตัวอย่างหอยสองฝาและน้ำทะเล เพื่อวิเคราะห์สารชีวพิษ วิเคราะห์แพลงก์ตอนพืชสกุลที่มีความสามารถในการสร้างสารชีวพิษ รวมถึงแพลงก์ตอนพืชที่พบทั้งหมด และตรวจวิเคราะห์โลหะหนักในน้ำทะเล จำนวน 1,465 ตัวอย่าง ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 ได้ดำเนินการวิเคราะห์แบ่งรายกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 สุ่มเก็บตัวอย่างหอยสองฝาและน้ำทะเล และกิจกรรมที่ 2 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทะเล

กิจกรรม	หน่วยงาน	แผนการปฏิบัติงาน	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 1 สุ่มเก็บตัวอย่างหอยสองฝาและน้ำทะเล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ	48	46
	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง	400	206*
	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร	449	405
กิจกรรมที่ 2 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทะเล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง	238	160*
	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร	330	310
รวม		1,465	1,127

หมายเหตุ: * ข้อมูลการส่งออกหอยลายส่วนใหญ่มาจากพื้นที่รับรองจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยข้อมูลผลผลิตและผลการจับหอยลายในพื้นที่จังหวัดตราดมีจำนวนน้อย จึงยุติการตรวจติดตามแหล่งรับรองหอยสองฝาพื้นที่จังหวัดตราดเป็นการชั่วคราว

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

กิจกรรมจัดระเบียบการทำประมง

การตรวจประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง

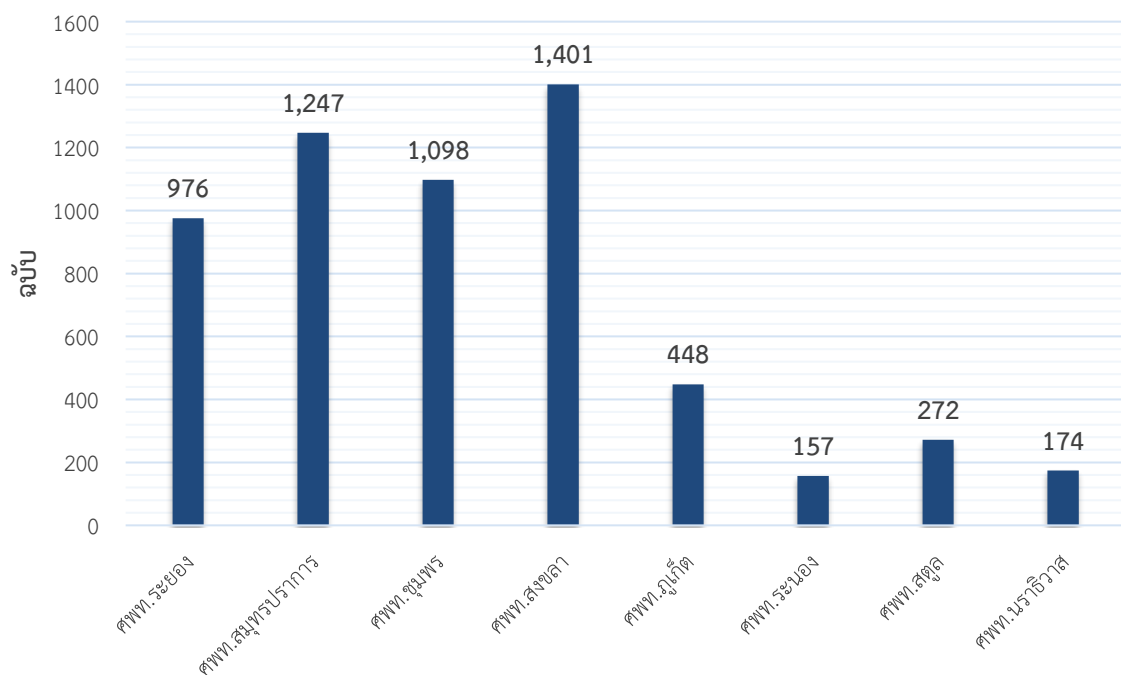
พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) มาตรา 98 ได้ระบุไว้ว่า “ให้เป็นหน้าที่ของกรมประมงในการจัดทำมาตรฐานด้านสุขอนามัยในการจับ การดูแล รักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ การเก็บรักษา การขนส่งหรือขนถ่ายสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการการประมงนำไปใช้ปฏิบัติในกิจการของตนให้ได้สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองคุณภาพว่าได้มาตรฐานด้านสุขอนามัย และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค”

กรมประมงจึงมอบหมายภารกิจให้แก่กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลในการตรวจประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง และออกหนังสือรับรองมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง (สร.3) ให้แก่เรือประมงพาณิชย์ เนื่องจากเรือประมงนั้นถือเป็นต้นทางของกระบวนการจับและเก็บรักษาสัตว์น้ำ ซึ่งสัตว์น้ำจะมีคุณภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความใส่ใจของเจ้าของเรือ ลูกเรือ และผู้เกี่ยวข้องในการทำการประมง ดังนั้นการเก็บและดูแลรักษา สัตว์น้ำในเรือประมงจึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศ เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าประมงของประเทศไทยให้เทียบเท่าระดับสากล อีกทั้งหนังสือรับรองมาตรฐาน ด้านสุขอนามัยในเรือประมง (สร.3) ยังใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์อีกด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลและหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายตามประกาศกรมประมง เรื่อง มาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง และหลักเกณฑ์ในการออกหนังสือรับรอง พ.ศ. 2563 ได้ดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง และออกหนังสือรับรองฯ (สร.3) ให้เจ้าของเรือประมงพาณิชย์ทั้งสิ้น 5,773 ฉบับ โดยแบ่งเป็นการออกหนังสือรับรองจากศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา 1,401 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ 1,247 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร 1,098 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง 976 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต 448 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล 272 ฉบับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส 174 ฉบับ และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง 157 ฉบับ

ผลการออกหนังสือรับรองมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง (สร.๓)

กิจกรรมการจัดการทรัพยากรประมง

ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำทะเล

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับมอบหมายจากกรมประมง ให้ดำเนินกิจกรรมผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยอาศัยข้อมูลทางวิชาการมาประกอบการดำเนินการ เพื่อกำหนดแนวทางการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีผลการดำเนินงานผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง ในปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งสิ้น 31,544,000 ตัว แบ่งเป็น

- พันธุ์กุ้ง ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย และกุ้งกุลาดำ จำนวน 29,810,000 ตัว
- พันธุ์ปลา ได้แก่ ปลากะพงขาว จำนวน 44,000 ตัว
- พันธุ์ปู ได้แก่ ปูม้า จำนวน 1,690,000 ตัว

การดำเนินงานของหน่วยงานผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง ในปีงบประมาณ 2565

หน่วยงาน	กุ้งแชบ๊วย	กุ้งกุลาดำ	ปลากะพงขาว	ปูม้า	รวม (ตัว)
ศพท.ระยอง	4,680,000	-	-	-	4,680,000
ศพท.นราธิวาส	8,080,000	4,450,000	44,000	340,000	12,914,000
ศพท.สตูล	300,000	12,300,000	-	1,350,000	13,950,000
รวมทั้งหมด	13,060,000	16,750,000	44,000	1,690,000	31,544,000

แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล

ปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล จำนวนทั้งหมด 4 แห่ง ดังนี้

1. ชุมชนประมงเรือเล็กพื้นบ้านหาดแม่รำพึง หมู่ที่ 9 ตำบลตะพง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
2. บ้านถ้ำธง หมู่ที่ 3 ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
3. บ้านหน้าศาลเหนือ หมู่ที่ 7 ตำบลหน้าستن อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. บ้านเกาะระ หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

โดยใช้วัสดุแท่งคอนกรีตขนาด $1.5 \times 1.5 \times 1.5$ เมตร รวมจำนวน 1,680 แท่ง ซึ่งการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ถือเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นแล้วเป็นที่ยอมรับว่าเกิดประโยชน์ สามารถฟื้นฟูทรัพยากรประมงทะเลของประเทศไทยให้อุดมสมบูรณ์ จึงเป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเล สามารถสร้างรายได้ สร้างชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชาวประมง และเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนภารกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมงของประเทศไทย

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน โดยดำเนินการจัดวางแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทั้ง 4 แห่ง จำนวน 1,680 แท่ง ภายหลังการจัดวางแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล สามารถสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำและช่วยฟื้นฟูแหล่งประมงครอบคลุมพื้นที่ 3.48 ตารางกิโลเมตร ช่วยสร้างทรัพยากรประมงให้กับชุมชนชาวประมงชายฝั่งได้เข้าใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่รอบ ๆ แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลกว่า 1,598 ลำ และเป็นการช่วยกระจายรายได้และแหล่งทำกินให้กับชาวประมงในหลายกลุ่มเครื่องมือประมง เช่น กลุ่มอวนลอย กลุ่มอวนจม กลุ่มอวนครอบ เบ็ดมือ และกลุ่มลอบ ให้ได้เข้ามาใช้ประโยชน์ส่งผลให้ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงให้ดีขึ้น

การติดตามแหล่งอาศัยสัตว์น้ำเพื่อการประมง

ในปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง ได้สำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ภายหลังการจัดสร้าง จำนวนทั้งหมด 20 แหล่ง แบ่งการสำรวจออกเป็นดังนี้

การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง	จำนวนแหล่ง
การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง โครงการพิเศษ	12
การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง ต่ำกว่า 5 ปี	3
การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง 20 ปี	4
การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง 25 ปี	1

โดยการสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง มีการสำรวจทั้งหมด 3 ด้านคือ ด้านการประมง ด้านการสำรวจได้น้ำ (ด้านกายภาพและด้านชีวภาพ) และด้านความคิดเห็นของชาวประมง

ผลการสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้าง

(ตัวอย่างจากแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะต่ำกว่า 5 ปี และแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะเวลา 20 ปี)

1. แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะต่ำกว่า 5 ปี

การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะเวลา 4 ปี แหล่ง กปม. 61-05-02 บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลบ้านโตนดน้อย หมู่ 12 ตำบลหนองขนาน อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลที่จัดสร้างในปี 2561 จัดสร้างด้วยแท่งคอนกรีตขนาด 1.5 x 1.5 x 1.5 เมตร และ 3.0 x 3.0 x 3.0 เมตร ที่ระดับความลึกน้ำ 12.7 เมตร มีพื้นที่จัดวางเป็นแถว จำนวน 3 กลุ่ม มีระยะห่างจากชายฝั่ง 7.7-13.5 กิโลเมตร ดำเนินการสำรวจโดยกลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง เมื่อวันที่ 15-19 พฤศจิกายน 2564 มีรายละเอียด ดังนี้

พื้นที่ดำเนินงาน	ขนาด (เมตร)	อายุแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปี)	การจมตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)	จำนวนชนิดสัตว์น้ำ	ลักษณะพื้นที่ทะเล	สัตว์ทะเลเกาะติดชนิดเด่น
บ้านโตนดน้อย หมู่ 12 ตำบลหนองขนาน อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี	1.5	4	10.33	18	โคลนปนทราย	เพรียงหิน
	3.0	4	21.14	22	โคลนปนทราย	เพรียงหิน

ด้านการประมง จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ชาวประมงในแหล่งทำการประมงบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล แหล่ง กปม. 65-05-02 จังหวัดเพชรบุรี โดยเป็นการสัมภาษณ์ชาวประมงในพื้นที่บ้านโตนดน้อย หมู่ 12 ตำบลหนองขนาน อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่ทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงอวนจมปู มีอัตราการจับสัตว์น้ำรวม 1.9 กิโลกรัม/ลำ/วัน ปูม้ามีอัตราการจับสูงสุด 1.9 กิโลกรัม/ลำ/วัน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ด้านการสำรวจได้น้ำ

การสำรวจได้น้ำ	ผลการสำรวจ	
	แท่งคอนกรีต ขนาด 1.5 x 1.5 x 1.5 เมตร	แท่งคอนกรีต ขนาด 3.0 x 3.0 x 3.0 เมตร
ด้านกายภาพ	แท่งคอนกรีตถูกจัดวางเป็นกลุ่ม มีการกระจายตัวของแท่งเล็กน้อย พบแท่งคอนกรีตซ้อนทับกันเป็นกลุ่ม 1-2 ชั้น สภาพโครงสร้างของแท่งคอนกรีตยังมีความสมบูรณ์ มีทัศนวิสัยใต้น้ำที่พื้นทะเลประมาณ 1 เมตร ความลึกของน้ำขณะสำรวจ 12.7 เมตร พบซากเปลือกเพรียงหินและเปลือกหอยบริเวณใต้แท่งคอนกรีตซึ่งหลุดร่วงลงจากแท่งคอนกรีต โดยเกิดจากอิทธิพลของน้ำจืดจากแม่น้ำไหลลงสู่ทะเล จึงทำให้สัตว์เกาะติดจำพวกกลุ่มหอยสองฝาและเพรียงหินตายหลุดร่วงบริเวณใต้แท่งคอนกรีตจำนวนมาก การสำรวจพื้นที่ท้องทะเลเป็นโคลนปนทราย วัดค่าการจมตัวมีอัตราเฉลี่ยการจมตัว ร้อยละ 10.33 ของความสูงแท่งคอนกรีต	แท่งคอนกรีตถูกจัดวางเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 แท่ง แท่งคอนกรีตถูกจัดวาง 1 ชั้น ไม่มีการซ้อนทับกัน แท่งคอนกรีตทั้งหมดอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ไม่มีรอยแตกหัก ขณะสำรวจมีทัศนวิสัยใต้น้ำที่พื้นทะเลประมาณ 1 เมตร ความลึกของน้ำขณะสำรวจ 16.5 เมตร พบซากเปลือกเพรียงหินและเปลือกหอยบริเวณใต้แท่งคอนกรีตซึ่งหลุดร่วงลงจากแท่งคอนกรีตเนื่องจากตัวสัตว์เกาะติดมีน้ำหนักเยอะ การสำรวจพื้นที่ท้องทะเลเป็นโคลนปนทราย วัดค่าการจมตัวมีอัตราเฉลี่ยการจมตัว ร้อยละ 21.14 ของความสูงแท่งคอนกรีต

การสำรวจใต้น้ำ	ผลการสำรวจ	
	แท่งคอนกรีต ขนาด 1.5 x 1.5 x 1.5 เมตร	แท่งคอนกรีต ขนาด 3.0 x 3.0 x 3.0 เมตร
ด้านชีวภาพ	พบสิ่งมีชีวิตที่เข้ามายึดพื้นที่การเจริญเติบโตบนตัวแท่งคอนกรีตได้ดีและครอบคลุมมาก ได้แก่ เพรียงหิน ฟองน้ำ กลุ่มหอยสองฝา และเม่นทะเล พดติกรรมปลาในกองแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล มีพดติกรรมที่ตื้นตระหนกเล็กน้อยและซี่งสัย พบปลาเศรษฐกิจจำพวกกลุ่มปลาสากเหลือง และกลุ่มปลากะรังดอกแดง พบสัตว์น้ำขนาดใหญ่ที่เป็น indicator ได้แก่ กลุ่มปลาสาก ชนิดสัตว์น้ำที่พบมากที่สุดจะเป็นสัตว์น้ำชนิดปลาสิติทะเลแถบ ซึ่งพบจำนวนมาก ความหลากหลายของชนิดปลา มีถึง 11 วงศ์ (Family) 18 ชนิด (Species)	พบสิ่งมีชีวิตที่เข้ามายึดพื้นที่การเจริญเติบโตบนตัวแท่งคอนกรีตได้ดีและครอบคลุมมาก ได้แก่ เพรียงหิน ฟองน้ำ และกลุ่มหอยสองฝา พบปลาเศรษฐกิจจำพวก กลุ่มปลาสากเหลือง เช่นเดียวกับแท่งคอนกรีตขนาด 1.5 x 1.5 x 1.5 เมตร พบสัตว์น้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ ซ่อนทะเล หมึกหอม ชนิดสัตว์น้ำที่พบมากที่สุดจะเป็นสัตว์น้ำชนิดปลาสิติทะเลแถบ ซึ่งพบจำนวนมาก ความหลากหลายของชนิดปลา มีถึง 10 วงศ์ (Family) 22 ชนิด (Species)

ด้านความคิดเห็นของชาวประมง ชาวประมงผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการทำประมงเฉลี่ย 27 ปี โดยชาวประมงร้อยละ 40.0 มีคนในครอบครัวประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ รับจ้างทั่วไป ค้าขาย รับราชการครู และเกษตรกร

ผลจากการสำรวจด้านการมีส่วนร่วมของชาวประมงในพื้นที่จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า กิจกรรมที่ชาวประมงในพื้นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การพูดคุยกับชาวประมงในหมู่บ้านเรื่องความต้องการแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และช่วยเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกักตักตำแหน่งแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลที่จัดสร้าง ร้อยละ 93.3 ลำดับรองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล โดยการวิทยุบอก

ตำแหน่งแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลกับเรือวนลาก อวนรุน หรือเรือประมงอื่น ๆ ที่เป็นเรือต่างถิ่นที่ทำการประมงใกล้แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ร้อยละ 86.6 ลำดับสาม คือ การเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และการเข้าร่วมการจัดวางแท่งคอนกรีตในทะเล ร้อยละ 80.0

ผลจากการสำรวจด้านความคิดเห็นของชาวประมงที่มีต่อแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า เรื่องที่ชาวประมงเห็นด้วยมากที่สุด คือ การสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้สัตว์น้ำบริเวณดังกล่าวมีปริมาณมากขึ้น และเรื่องแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเป็นแหล่งผสมพันธุ์ วางไข่ของสัตว์ทะเล และแหล่งอนุบาลของลูกสัตว์ทะเล ร้อยละ 100.0 เรื่องที่ชาวประมงในพื้นที่ไม่เห็นด้วย คือ แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้พื้นที่ทำการประมงลดลง ร้อยละ 66.6

ผลจากการสำรวจด้านความพึงพอใจของชาวประมงที่มีต่อแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า เรื่องที่ชาวประมงมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ต้องการให้มีการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น และบริเวณที่มีการสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลในปัจจุบันเป็นบริเวณที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์แล้ว ร้อยละ 100.0 และเรื่องที่ชาวประมงมีความพึงพอใจน้อย คือ การสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้สามารถจับสัตว์น้ำได้น้ำหนักเพิ่มขึ้น ร้อยละ 66.6

2. แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะเวลา 20 ปี

การสำรวจและติดตามแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหลังการจัดสร้างระยะเวลา 20 ปี แหล่ง กปม. 44-15-12 บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลบ้านทอนฮิล หมู่ 10 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จัดวางด้วยแท่งคอนกรีตขนาด $1.5 \times 1.5 \times 1.5$ เมตร ที่ระดับความลึกน้ำ 16 เมตร มีระยะห่างจากชายฝั่ง 4-6 กิโลเมตร ดำเนินการสำรวจโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565 มีรายละเอียด ดังนี้

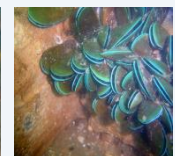
พื้นที่ดำเนินงาน	ขนาด (เมตร)	อายุแหล่งอาศัย สัตว์ทะเล (ปี)	การจมตัวเฉลี่ย (ร้อยละ)	จำนวนชนิด สัตว์น้ำ	ลักษณะพื้นที่ทะเล	สัตว์ทะเล เกาะติด ชนิดเด่น
บ้านทอนฮิล หมู่ 10 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส	1.5	20	16.80	42	โคลนปนทราย	หอยสองฝา

ด้านการประมง จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ชาวประมงในแหล่งทำการประมงบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล แหล่ง กปม. 44-15-12 จังหวัดนราธิวาส โดยเป็นการสัมภาษณ์ชาวประมงในพื้นที่บ้านทอนฮิล หมู่ที่ 10 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ส่วนใหญ่ทำการประมงด้วยเครื่องมือประมงอวนลอยกึ่งสามชั้น มีอัตราการจับสัตว์น้ำรวม 8.30 กิโลกรัม/ลำ/วัน มีอัตราการจับสูงสุด 7.86 กิโลกรัม/ลำ/วัน องค์ประกอบของสัตว์น้ำที่จับได้มากที่สุด คือ กลุ่มกุ้ง ร้อยละ 94.70 รองลงมาคือกลุ่มปลา และกลุ่มปู ร้อยละ 4.55 และร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ด้านการสำรวจใต้น้ำ

การสำรวจใต้น้ำ	ผลการสำรวจ
ด้านกายภาพ	แท่งคอนกรีตมีการซ้อนทับกัน 1-2 ชั้น ขนาดของกองแท่งคอนกรีตประมาณ 15×30 เมตร โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ห่างกัน 6-8 เมตร ทั้งนี้ พบแท่งคอนกรีตที่มีความเสียหายแตกหัก จำนวน 2 แท่ง แท่งแรกมีการแตกหักบริเวณมุมด้านบน 1 ตำแหน่ง โดยคอนกรีตหลุดออก และเห็นเหล็กเส้นชัดเจน ส่วนอีกแท่งมีความเสียหายมาก โดยแตกหักหลายมุมและถูกซ้อนทับโดยแท่งคอนกรีตอื่น ลักษณะพื้นที่ท้องทะเลบริเวณที่สำรวจเป็นทรายปนโคลน มีการจมตัวของแท่งคอนกรีตขนาด $1.5 \times 1.5 \times 1.5$ เมตร เฉลี่ยร้อยละ 16.8 ของความสูงแท่งคอนกรีต
ด้านชีวภาพ	สัตว์เกาะติดชนิดเด่น คือ หอยสองฝา ส่วนชนิดรอง คือ ฟองน้ำ ไบรโอซัว และปะการังอ่อน โดยเฉพาะด้านบนของแท่งคอนกรีต พบปลาจำนวนมากทั้งประเภทปลาหน้าดิน เช่น ปลากะพง ปลากะรัง เป็นต้น และปลาผิวน้ำ เช่น ปลาข้างเหลือง ปลากล้วยหางเหลือง เป็นต้น เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ในด้านการอยู่อาศัยและการหาอาหาร พบสัตว์น้ำกลุ่มปลา จำนวนวงศ์ (Family) 20 วงศ์ จำนวนชนิด (Species) 42 ชนิด

ด้านความคิดเห็นของชาวประมง ชาวประมงผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์การทำงานประมงเฉลี่ย 20 ปี โดยชาวประมง ร้อยละ 35.0 มีคนในครอบครัวประกอบอาชีพอื่น ได้แก่ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป และช่างฝีมือ โดยชาวประมงที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือประมงวนลอยกึ่งสามชั้น ร้อยละ 85.0 และในขณะเดียวกันยังมีการใช้เบ็ดตกปลา ร้อยละ 65.0

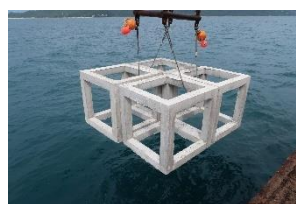
ผลจากการสำรวจด้านการมีส่วนร่วมของชาวประมงในพื้นที่ พบว่า กิจกรรมที่ชาวประมงมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ พูดคุยกับชาวประมงในหมู่บ้านเรื่องความต้องการแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ร้อยละ 95.0

ผลจากการสำรวจด้านความคิดเห็นของชาวประมงที่มีต่อแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า ชาวประมงส่วนใหญ่เห็นว่าแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลที่จัดสร้างเป็นประโยชน์ อาทิ 1) ทำให้สัตว์น้ำบริเวณดังกล่าวมีปริมาณมากขึ้น 2) เป็นแหล่งผสมพันธุ์ วางไข่ และแหล่งอนุบาลของลูกสัตว์ทะเล 3) หลังสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้ใช้เครื่องมือประมงได้หลายชนิดขึ้น 4) ทำให้คนในหมู่บ้านประกอบอาชีพประมงเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันชาวประมงเห็นว่าการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้เครื่องมือประมงบางชนิดเสียหาย นอกจากนี้ชาวประมงส่วนใหญ่เห็นด้วย เรื่อง การสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้มีชาวประมงจากที่อื่นเข้ามาทำการประมงมากขึ้น

ผลจากการสำรวจด้านความพึงพอใจของชาวประมงที่มีต่อแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า ชาวประมงมีความพึงพอใจต่อแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 50.0) ในทุกหัวข้อ อาทิ มีความต้องการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลในพื้นที่ การสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้จับสัตว์น้ำได้หลายชนิดขึ้น แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทำให้ชาวประมงมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น

โดยข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ชาวประมงต้องการให้หน่วยงานภาครัฐจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพิ่มเติม ให้มีมาตรการคุ้มครองและการบังคับใช้อย่างจริงจังในการคุ้มครองแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และการเก็บขยะ ทำความสะอาด บริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ <https://www4.fisheries.go.th/marine-fgdr>
หรือ กลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง เป็นกลุ่มงานหนึ่งของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลเพ อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง พื้นที่ในการดำเนินการจัดสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองประมาณ 10 ไร่

การก่อสร้างเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2541 และเสร็จสมบูรณ์เมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 รวมระยะเวลาในการก่อสร้าง 7 ปี เปิดดำเนินการให้ประชาชนเข้าเยี่ยมชมตั้งแต่ 12 สิงหาคม 2546 และเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2547 โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น 193,197,015 บาท

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง ได้รวบรวมและจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำมีชีวิต สัตว์น้ำสวยงามและสัตว์น้ำที่หายาก เพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมโดยทั่วไป ทำให้ได้รับความรู้ เกิดความเข้าใจ และเข้าใจการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของสัตว์น้ำ นอกจากนี้ผู้เข้ามายังจะได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพการทำการประมง เรือประมง และเครื่องมือประมงชนิดต่าง ๆ จากการแสดงในส่วนนิทรรศการและพิพิธภัณฑ์ อันจะก่อให้เกิดความรักและหวงแหนในทรัพยากรสัตว์น้ำของไทย

วัตถุประสงค์การจัดแสดงสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง

เป็นแหล่งเรียนรู้ชนิดพันธุ์ ความหลากหลายของสายพันธุ์ ชีววิทยา และระบบนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำ

ปฏิบัติงานค้นคว้าทดลองวิจัย เกี่ยวกับชีวประวัติและพฤติกรรมสัตว์น้ำ

ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพการทำการประมง เครื่องมือประมงชนิดต่าง ๆ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจแห่งใหม่ของจังหวัดระยอง

การจัดแสดงภายในอาคารสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

(1) ส่วนจัดแสดงพันธุ์สัตว์ทะเลมีชีวิต

(2) ส่วนจัดแสดงนิทรรศการด้านการประมง

(3) พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย

ผลการดำเนินงาน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ทำให้สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองปิดให้บริการเป็นการชั่วคราว เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรค ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นมา และได้เปิดให้บริการตามปกติอีกครั้ง ในวันที่ 9 ตุลาคม 2564 โดยมีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565 รวมทั้งสิ้น 284,349 คน มียอดจัดเก็บเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชม เป็นเงิน 7,134,500 บาท

นอกจากสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองจะให้บริการเยี่ยมชมการจัดแสดงภายในอาคารสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองแล้ว ยังมีการจัดแสดงนิทรรศการทั้งในและนอกสถานที่ และกิจกรรมพิเศษ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้สนใจอีกด้วย

การจัดแสดงนิทรรศการ

ครั้งที่ 1 อนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ตุลาคม 2564 มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ภายในสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง จำนวน 1 เรื่อง คือ นิทรรศการโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา

ครั้งที่ 2 ดอกไม้บาน ที่บ้านพ่อ วันที่ 1-7 ธันวาคม 2564 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการและพันธุ์ไม้น้ำมีชีวิต ในโครงการจัดงานวันพ่อแห่งชาติ “ดอกไม้บาน ที่บ้านพ่อ” ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดระยอง ตำบลแม่ น้ำคู อำเภอลพบุรี จังหวัดระยอง ภายในศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณ และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ รวมทั้งเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ครั้งที่ 3 ฉลามกบ และม้าน้ำ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองได้มีการจัดแสดงนิทรรศการภายใน เรื่อง ฉลามกบ และม้าน้ำ เพิ่มเติมในส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

ครั้งที่ 4 มหัศจรรย์ความงามใต้ท้องทะเลระยอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองจัดนิทรรศการในกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่ “มหัศจรรย์ความงามใต้ท้องทะเลระยอง” ในระหว่างวันที่ 26-30 มีนาคม ณ ลานกิจกรรม ชั้น 1 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า จังหวัดระยอง โดยวันจันทร์ที่ 28 มีนาคม 2565 เวลา 13:30 น. นายเฉลิมชัย สุวรรณรักษ์ อธิบดีกรมประมงให้เกียรติเป็นประธานเปิดงาน “มหัศจรรย์ความงามใต้ท้องทะเลระยอง” ซึ่งกรมประมงร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า จังหวัดระยอง จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่ พร้อมช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนประมงหลังการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ฟื้นตัว โดยภายในงานมีการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิดจากสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง หน่วยงานภายใต้ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง และศูนย์วิจัยและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระยอง ประกอบด้วยสัตว์น้ำเศรษฐกิจ อาทิ ปลาเก๋า สัตว์น้ำที่อาศัยในแนวปะการัง อาทิ ปลาการ์ตูนชนิดต่าง ๆ ปลาอมไข่ครึ่งยาว และลูกปลาฉลามกบ

ซึ่งสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองสามารถเพราะพันธุ์ได้ นอกจากนี้ ยังมีการเปิดตลาด Fisherman Market จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพจากกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และชาวประมงพื้นบ้านในจังหวัดระยอง

ครั้งที่ 5 ทะเลเรียกขาล กรมประมงจัดกิจกรรมพิเศษต้องรับเทศกาลสงกรานต์ ในแคมเปญ “ทะเลเรียกขาล” กับการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีชื่อหรือลวดลายคล้ายเสือในระหว่างวันที่ 13-30 เมษายน 2565 ณ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง ซึ่งพิธีเปิดงานในวันพุธที่ 13 เมษายน 2565 มีการปล่อยปลาฉลามกบ ซึ่งตอนเล็ก ๆ จะมีลวดลายคล้ายเสือโคร่ง จำนวน 1 คู่ เพื่อสร้างความสมดุลให้กับระบบนิเวศทางทะเล และภายในงานมีการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีลวดลายสวยงามคล้ายลายของเสือ เช่น ปลาเสือพ่นน้ำ ลูกปลาฉลามกบ ปลาตะคองเหลือง ปลาตะกรับเสือดาว ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีแรงบันดาลใจจากเทศกาลขึ้นปีใหม่ของไทย โดยยึดหลักให้สอดคล้องกับปีนักษัตรปีนี้ซึ่งตรงกับ “ปีขาล” และอีกหนึ่งกิจกรรมไฮไลท์ในช่วงวันหยุดสงกรานต์ (13-30 เมษายน 2565) คือ ผู้ร่วมงานจะได้ปล่อยลูกพันธุ์ปลากะพงขาว จำนวนกว่า 3,000 ตัว ลงสู่ท้องทะเล ซึ่งเป็นการคืนความอุดมสมบูรณ์ให้กับท้องทะเล นอกจากนี้ ภายในงานยังมีการจัดแสดงนิทรรศการความรู้ต่าง ๆ ทางด้านชีววิทยาของสัตว์น้ำอีกมากมายให้ได้เรียนรู้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ทะเลให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้เข้าชม และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ครั้งที่ 6 ร่วมงานแถลงข่าวงานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32 ในวันที่ 22 มิถุนายน 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้ร่วมนำสัตว์น้ำมงคล คือ ปลาไหลสวนจุดดำ จัดแสดงในงานวันแถลงข่าวงานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32 ซึ่งมีกำหนดการจัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-10 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค ในธีม Aquatic of Luck ตามศาสตร์แห่งความเชื่อและศรัทธา ร่วมเติมพลังเสริมบารมี เสริมราศี เสริมโชคดี

ครั้งที่ 7 วันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลร่วมจัดนิทรรศการและพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิด อาทิ ฉลามเสือดาว ปลาไหลสวนจุดดำ ปลาไหลมอเรย์ยักษ์ และสัตว์น้ำมงคลอีกมากมาย ในธีม Aquatic of Luck ตามศาสตร์แห่งความเชื่อและศรัทธา ร่วมเติมพลังเสริมบารมี เสริมราศี เสริมโชคดี ในงาน “วันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32” ระหว่างวันที่ 1-10 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค

ครั้งที่ 8 Miracle of the Sea and Fisherman Market @Rayong ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองได้ร่วมจัดนิทรรศการและพันธุ์สัตว์น้ำมีชีวิตภายใต้ Miracle of the Sea and Fisherman Market @Rayong และเข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือโครงการฟื้นฟูแหล่งพันธุ์หอยหวานบริเวณชายฝั่งทะเลระยอง โดยชุมชนมีส่วนร่วม ในระหว่างวันที่ 19-22 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าโรบินสันไลฟ์สไตล์ บ้านฉาง จังหวัดระยอง

กิจกรรมพิเศษ

ครั้งที่ 1 การจัดสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้กรมประมงดำเนินการจัดตลาดจำหน่ายสินค้าประมงพื้นบ้านให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องให้แก่ชาวประมงพื้นบ้านในเขต 23 จังหวัดชายทะเล ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงระยองจึงร่วมกับหน่วยงานกรมประมงจังหวัดระยองจัดสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน ตามโครงการ “กระจายสินค้าประมงพื้นบ้านสู่ผู้บริโภค” ในช่วงเดือนธันวาคม 2564 เพื่อเพิ่มช่องทางให้ชาวประมงพื้นบ้านได้จำหน่ายสินค้าที่สด

สะอาด และปลอดภัย ณ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง โดยมีสินค้าที่จัดจำหน่าย คือ ปลาฉลามฉันทะเล ต้มกระเทียมพริกไทย ปลาฉลามฉันทะเลต้มเค็มหวาน กะปิเค็มแท้ ก้างปลาเห็ดโคนทอดกรอบปรุงรส หอยแมลงภู่ทอดกรอบ และอาหารทะเลแปรรูปอื่น ๆ

ครั้งที่ 2 โครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองได้เปิดสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง ให้เข้าชมฟรีในระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ถึง 3 มกราคม 2565 เพื่อมอบเป็นของขวัญให้แก่เกษตรกรและประชาชนดังเช่นทุกปีที่ผ่านมา ภายใต้โครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2565 กิจกรรมเพิ่มสุขปีใหม่ เทียวทั่วไทย สุขใจไปกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเปิดสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรให้ประชาชนเข้าชมฟรี มีเกษตรกรและประชาชน สนใจเข้าเยี่ยมชมสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง ในช่วงเวลาดังกล่าวมากถึง 21,541 ราย ทั้งนี้ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองได้ร่วมกับหน่วยงานกรมประมงจังหวัดระยองแจกจ่ายหน้ากากอนามัยและของขวัญแก่เกษตรกรและประชาชนที่เข้าเยี่ยมชมสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยองในโอกาสเดียวกัน

ครั้งที่ 3 กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2565 วันเสาร์ที่สองของเดือนมกราคมของทุกปี เป็นวันเด็กแห่งชาติ ซึ่งในปีนีตรงกับวันที่ 8 มกราคม 2565 แต่เนื่องจากในปีเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง จึงจัดกิจกรรมแจกของขวัญ และลูกโป่งให้กับเด็กและเยาวชนที่เข้ามาเยี่ยมชมสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง โดยตระหนักถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ยังคงให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นความหวัง และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ตามคำขวัญวัยเด็ก ประจำปี 2565 ที่ว่า “รู้คิด รอบคอบ รับผิดชอบต่อสังคม” ทั้งนี้ ในวันเด็กปีนี้มีผู้ปกครองพาบุตรหลานเข้าเยี่ยมชมสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง รวมทั้งสิ้น 1,687 ราย

ครั้งที่ 4 การแสดง The Mermaids วันที่ 3-5 มิถุนายน 2565 กรมประมง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง และสำนักงานประมงจังหวัดระยอง ร่วมกับเทศบาลตำบลเพ ผู้ประกอบการชุมชน และบริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) จัดกิจกรรมพิเศษ “The Mermaids Show & Fisher Man Market” ณ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง กิจกรรมภายในงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ภายในอาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ มีการแสดงชุด The Mermaids ซึ่งจัดแสดงตั้งแต่เวลา 10:00-15:00 น. เป็นเวลา 3 วัน (3-5 มิถุนายน 2565) ผู้เข้าชมจะได้สัมผัสกับบรรยากาศโลกใต้น้ำไปพร้อมกับเหล่านางเงือกที่สวยงาม สีสันล้นหลาม โดยนักแสดงมีอาชีพจาก Fairy Tails Bangkok ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางจากสถาบัน Mermaid Federation international เขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากการแสดงโชว์ของเหล่านางเงือกแล้ว ผู้เข้าชมจะได้พบกับพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามและหายากนานาชนิดภายในสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง และตื่นตาตื่นใจเสมือนอยู่ใต้น้ำเมื่อถ่ายรูปกับฝูงปลาภายในอุโมงค์ทางเดินใต้น้ำขนาดใหญ่อีกด้วย
- ส่วนที่ 2 ด้านนอกอาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ มีการจำหน่ายสินค้าจากร้านค้าผู้ประกอบการชุมชน และสินค้าประมงหลากหลายชนิด พร้อมด้วยกิจกรรมบนเวที อาทิ การจับฉลาก แจกของรางวัล การแสดงดนตรี และกิจกรรมพิเศษอีกมากมาย

กิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำประจำถิ่น และสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์

ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์หายากใกล้สูญพันธุ์

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้รับจัดสรรงบประมาณปี 2565 ในการดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำหายากและใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำหายากและใกล้สูญพันธุ์จำนวน 3 ชนิด รวมทั้งสิ้น 203,106 ตัว ประกอบด้วย

- หอยหวาน จำนวน 200,000 ตัว
- ปลิงทะเล 3,000 ตัว
- ปลาฉลามกบ จำนวน 106 ตัว

การดำเนินงานของหน่วยงานผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำหายากและใกล้สูญพันธุ์ ในปีงบประมาณ 2565

หน่วยงาน	หอยหวาน	ปลิงทะเล	ปลาฉลามกบ	รวม (ตัว)
ศพท.ระยอง	200,000	-	106	200,106
ศพท.สตูล	-	3,000	-	3,000
รวมทั้งหมด	200,000	3,000	106	203,106

กิจกรรมสำรวจและประเมินสถานะทรัพยากรประมง

การประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum sustainable yield: MSY) ของทรัพยากรสัตว์น้ำ

กรมประมง โดยกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ดำเนินการประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield: MSY) ของทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำเป็นประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาจุดอ้างอิงของทรัพยากรสัตว์น้ำซึ่งเป็นระดับที่สัตว์น้ำในน่านน้ำไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์โดยไม่มีผลกระทบด้านลบต่อทรัพยากร และมีความสมดุลกับการผลิตของสัตว์น้ำตามธรรมชาติ รวมทั้งเพื่อวิเคราะห์ระดับการลงแรงประมงในแต่ละปี

การประเมิน MSY แบบกลุ่มสัตว์น้ำในอ่าวไทยและทะเลอันดามันใช้แบบจำลองผลผลิตส่วนเกินของฟอกซ์ (Fox surplus production model) โดยแบ่งสัตว์น้ำออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มสัตว์น้ำหน้าดิน เช่น ปลาหน้าดิน ปลาหมึก กุ้ง ปู และหอย
- 2) ปลากะตัก
- 3) ปลาผิวน้ำ

ประเมิน MSY ของปลาผิวน้ำทั้งหมด ยกเว้นปลากะตัก ข้อมูลที่ใช้ประกอบด้วยข้อมูลสถิติผลจับสัตว์น้ำ และการลงแรงประมงของเครื่องมือประมงมาตรฐานในแต่ละกลุ่มสัตว์น้ำ รวมทั้งอัตราการจับสัตว์น้ำ (Catch per unit of effort: CPUE) ของเรือสำรวจประมง ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือประมงมาตรฐานของกลุ่มสัตว์น้ำหน้าดินในอ่าวไทย การประเมิน MSY และการวิเคราะห์ระดับการลงแรงประมงปี 2564 ได้ผลดังนี้

กลุ่มสัตว์น้ำ	MSY (ตัน)	ปริมาณการลงแรงประมงที่ระดับ MSY (Fmsy)	ผลจับปี 2564 (ตัน)	ปริมาณการลงแรงประมงปี 2564	สถานะการลงแรงประมง
อ่าวไทย					
สัตว์น้ำหน้าดิน	766,890	23,438,995 ชม.	471,592	19,305,368 ชม.	82.36% Fmsy
ปลากะตัก	192,328	126,358 วัน	104,431	23,381 วัน	18.50% Fmsy
ปลาผิวน้ำ	247,554	145,134 วัน	201,998	78,934 วัน	54.39% Fmsy
ทะเลอันดามัน					
สัตว์น้ำหน้าดิน	233,391	5,572,179 ชม.	172,139	4,473,595 ชม.	80.28% Fmsy
ปลากะตัก	31,255	46,100 วัน	17,958	15,945 วัน	34.59% Fmsy
ปลาผิวน้ำ	118,811	52,721 วัน	112,166	44,502 วัน	84.41% Fmsy

ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในแหล่งทะเล ปี 2565

ความเป็นมา

จากการที่มีการเร่งรัดการพัฒนาการประมงทะเลเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการประมงให้สูงขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 และ 2 ในปี 2504 กรมประมงจึงนำอวนลากแผ่นตะเฆ่จากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีพร้อมผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทดลองใช้ในอ่าวไทย ซึ่งปรากฏว่าอวนลากแผ่นตะเฆ่เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับสัตว์น้ำหน้าดินสูง และเหมาะสมกับสภาพของอ่าวไทย ส่งผลให้กิจการประมงอวนลากขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2503 ประเทศไทยมีเรือประมงอวนลากเพียง 99 ลำ ซึ่งในขณะนั้นทำการทดลองปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch Per Unit of Effort: CPUE) ของเรือประมงอวนลากเท่ากับ 298 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และ 5 ปีถัดมา (ปี 2508) เรือประมงอวนลากในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็น 2,392 ลำ เมื่อสำรวจ CPUE โดยเรือประมง 2 ของกรมประมง พบว่า มีค่าเหลือเพียง 179 กิโลกรัมต่อชั่วโมง จากสถานการณ์ดังกล่าวกรมประมงจึงได้กำหนดแนวทางการติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย โดยการสำรวจการแพร่กระจายและความชุกชุมของสัตว์น้ำหน้าดิน เพื่อเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำทางหนึ่ง ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2509 ถึงปัจจุบัน โดยขนาดตาอวนกันถูงมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของการทำประมง แต่จะมีการปรับค่าในแต่ละช่วงให้มีความสอดคล้องกัน

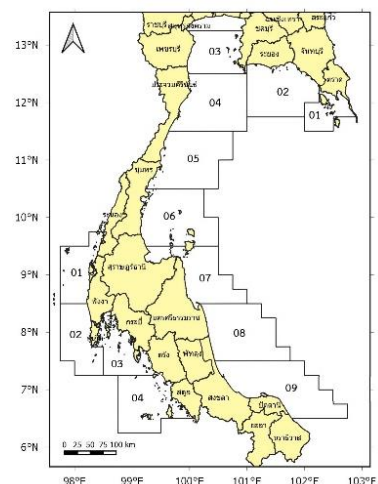
ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 มาตรา 67 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ซึ่งเครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ (3) เครื่องมืออวนลากที่มีช่องตาอวนกันถูงเล็กกว่าขนาดที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดขนาดช่องตาอวนกันถูงของเครื่องมืออวนลาก ที่ให้ใช้ทำการประมง พ.ศ. 2558 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2558 กำหนดให้เครื่องมืออวนลากที่ใช้หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ทำการประมงต้องมีขนาดช่องตาอวนกันถูง ตั้งแต่ 4.0 เซนติเมตรขึ้นไป จากประกาศกรมประมงดังกล่าว กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลจึงได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการสำรวจโดยใช้ตาอวนกันถูงขนาด 4 เซนติเมตรในการสำรวจ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในน่านน้ำไทย

วิธีการสำรวจ

การประเมินปริมาณสัตว์น้ำโดยใช้เรือสำรวจประมง 1 2 4 9 และ 16 ของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง ดำเนินการสำรวจโดยใช้เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่ ขนาดตาอวนกันถูง 4.0 เซนติเมตร ทำการลากอวนเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ในสถานีสำรวจทั้งสิ้น 86 สถานี ซึ่งอยู่ในพื้นที่อ่าวไทยจำนวน 64 สถานี ในพื้นที่ 115,270 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งออกเป็น 9 เขต และฝั่งทะเลอันดามันจำนวน 22 สถานี ในพื้นที่ 60,327 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 4 เขต ทำการสำรวจในช่วงเดือนมกราคม - กรกฎาคม ของทุกปี

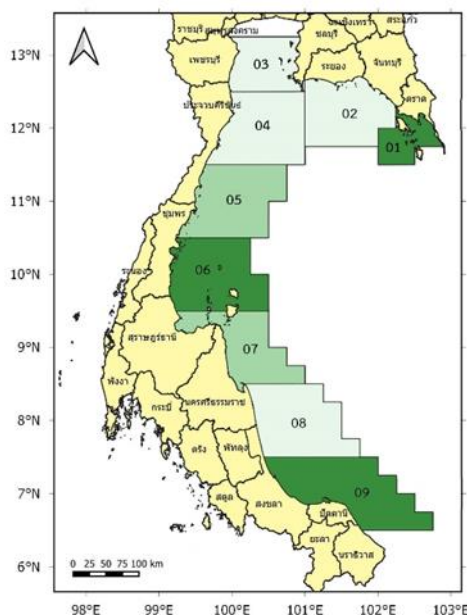

ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในอ่าวไทย

พื้นที่อ่าวไทยปี 2565 มีปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) เท่ากับ 19.791 กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี 2564 (19.512 กิโลกรัม/ชั่วโมง) ร้อยละ 1.43

เมื่อพิจารณาในแต่ละเขตสำรวจ พบว่า อัตราการจับสัตว์น้ำรายเขตสำรวจเพิ่มขึ้นในเกือบทุกเขตสำรวจ โดยเพิ่มขึ้นอย่างมากในเขต 7 (สุราษฎร์ธานีถึงนครศรีธรรมราช) และ 9 (สงขลาและปัตตานี) ส่วนในเขตสำรวจที่ 1 และ 2 (อ่าวไทยฝั่งตะวันออก) มีอัตราการจับสัตว์น้ำลดลง

ค่า CPUE จำแนกรายเขตสำรวจฝั่งอ่าวไทย ขนาดตาอวนกันลูง 4 เซนติเมตร (หน่วย: กิโลกรัมต่อชั่วโมง)				
เขตสำรวจ	2564	2565	+/-	%
1	84.800	31.486	-53.314	-62.87
2	16.186	11.769	-4.417	-27.29
3	12.918	14.561	1.643	12.72
4	10.314	12.033	1.719	16.67
5	19.150	26.766	7.616	39.77
6	20.677	31.892	11.215	54.24
7	20.112	27.768	7.656	38.07
8	16.162	17.008	0.846	5.23
9	17.404	31.635	14.231	81.77
CPUE อ่าวไทย	19.512	19.791	0.279	1.43

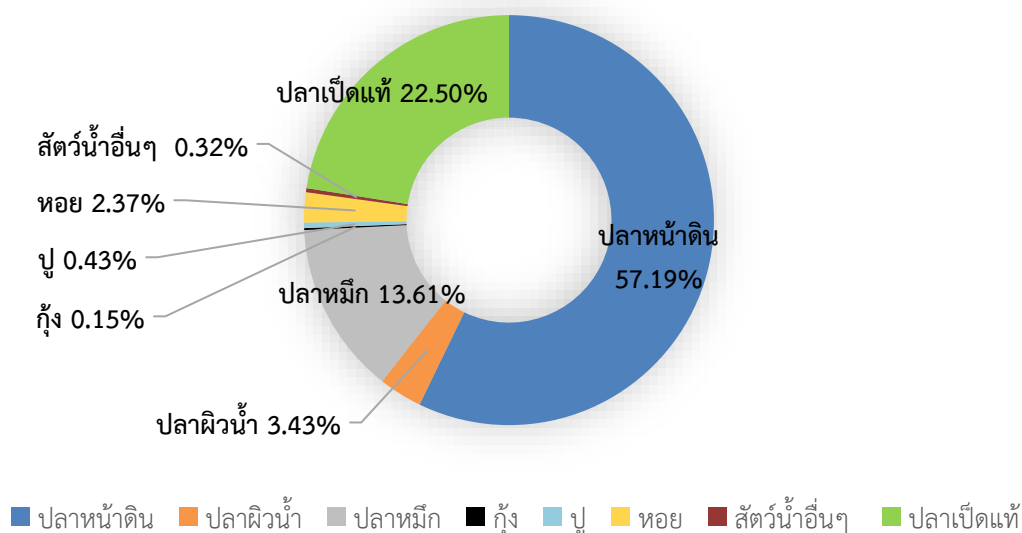

เมื่อพิจารณาอัตราการจับรายกลุ่มสัตว์น้ำพบว่า กลุ่มปลาหน้าดินมีอัตราการจับสูงขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มปลาผิวน้ำ และกลุ่มปลาเปิดแท้เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้น 5.01 0.17 และ 1.35 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังมีอัตราการจับลดลงเล็กน้อย

อัตราการจับสัตว์น้ำรายกลุ่มสัตว์น้ำฝั่งอ่าวไทย (หน่วย: กิโลกรัมต่อชั่วโมง)				
กลุ่มสัตว์น้ำ	2564	2565	+/-	%
ปลาหน้าดิน	10.898	11.318	0.420	3.85
ปลาผิวน้ำ	0.690	0.678	-0.012	-1.74
ปลาหมึก	3.345	2.693	-0.652	-19.49
กุ้ง	0.043	0.031	-0.012	-27.91
ปู	0.196	0.086	-0.110	-56.12
หอย	0.549	0.468	-0.081	-14.75
สัตว์น้ำอื่นๆ	0.103	0.063	-0.040	-38.83
ปลาเปิดแท้	3.688	4.454	0.766	20.77
รวมทั้งหมด	19.512	19.791	0.279	1.43

เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบสัตว์น้ำที่จับได้จากการสำรวจโดยใช้วนลากแผ่นตะเฆ่ในอ่าวไทย พบว่า มีปลาหน้าดิน เป็นสัตว์น้ำหลัก รองลงเป็นปลาเบ็ดแท้ และปลาหมึก คิดเป็นร้อยละ 57.19 22.50 และ 13.61 ของปริมาณ สัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมด ตามลำดับ

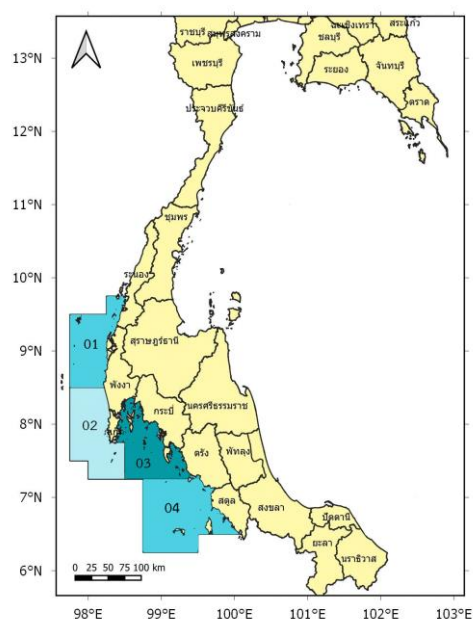
องค์ประกอบสัตว์น้ำที่จับได้จากการสำรวจในอ่าวไทย

ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในฝั่งทะเลอันดามัน

พื้นที่ฝั่งอันดามันในปี 2565 มีปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วย การลงแรงประมง (CPUE) 45.932 กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นจาก ปี 2564 (45.122 กิโลกรัมต่อชั่วโมง) ร้อยละ 1.80 และเมื่อพิจารณา ในรายเขต พบว่า ส่วนใหญ่มีอัตราการจับลดลง ยกเว้นในเขตสำรวจ ที่ 3 (พื้นที่อ่าวพังงาและจังหวัดกระบี่) มีอัตราการจับสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น 45.190 กิโลกรัมต่อชั่วโมง

ค่า CPUE จำแนกรายเขตสำรวจฝั่งทะเลอันดามัน ขนาดตาอวนก้นถุง 4 เซนติเมตร (หน่วย: กิโลกรัมต่อชั่วโมง)				
เขตสำรวจ	2564	2565	+/-	%
1	36.093	35.714	-0.379	-1.05
2	29.811	27.815	-1.996	-6.70
3	42.757	87.947	45.190	105.69
4	59.066	35.118	-23.948	-40.54
CPUE ทะเลอันดามัน	45.122	45.932	0.810	1.80

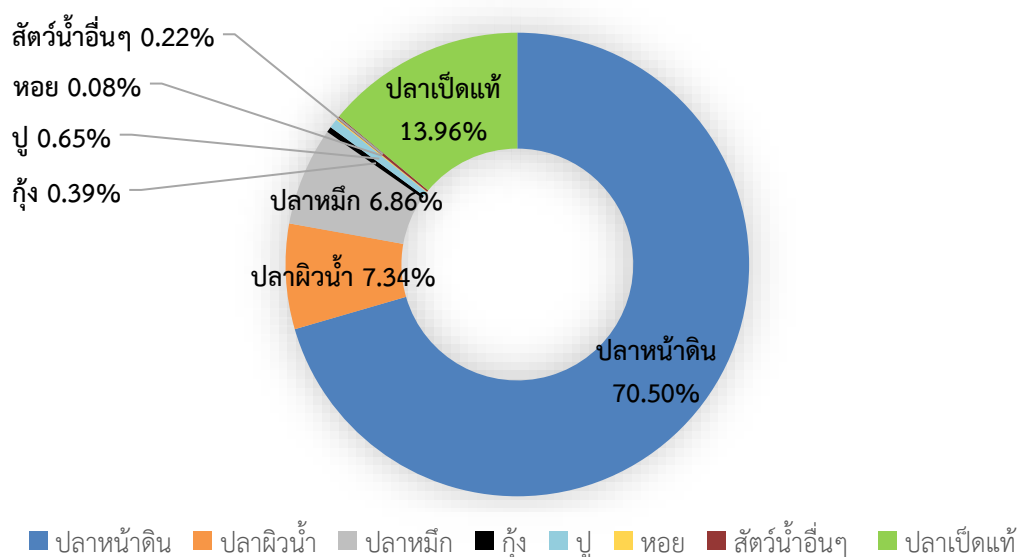

เมื่อพิจารณาอัตราการจับรายกลุ่มสัตว์น้ำพบว่า อัตราการจับสัตว์น้ำกลุ่มกุ้งเพิ่มสูงขึ้นมาก ส่วนปลาหน้าดิน ปลาเปิดแท้ และสัตว์น้ำอื่นๆ มีอัตราการจับสูงขึ้นเล็กน้อย ขณะที่ปลาฉวีน้ำ ปลาหมึก ปู และหอย มีอัตราการจับลดลงเล็กน้อย

อัตราการจับสัตว์น้ำรายกลุ่มสัตว์น้ำฝั่งอันดามัน (หน่วย: กิโลกรัมต่อชั่วโมง)				
กลุ่มสัตว์น้ำ	2564	2565	+/-	%
ปลาหน้าดิน	31.177	32.380	1.203	3.86
ปลาฉวีน้ำ	4.436	3.373	-1.063	-23.96
ปลาหมึก	4.672	3.150	-1.522	-32.58
กุ้ง	0.059	0.181	0.122	206.78
ปู	0.365	0.297	-0.068	-18.63
หอย	0.086	0.036	-0.05	-58.14
สัตว์น้ำอื่นๆ	0.077	0.102	0.025	32.47
ปลาเปิดแท้	4.250	6.413	2.163	50.89
รวมทั้งหมด	45.122	45.932	0.810	1.80

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของสัตว์น้ำที่จับได้จากเรือสำรวจ พบว่า สัตว์น้ำที่จับได้ส่วนใหญ่เป็นปลาหน้าดิน รองลงมาเป็นปลาฉวีน้ำ ปลาหมึก และปลาเปิดแท้ คิดเป็นร้อยละ 70.50 7.34 6.86 และ 13.96 ของปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมด ตามลำดับ

องค์ประกอบสัตว์น้ำที่จับได้จากการสำรวจในอ่าวไทย

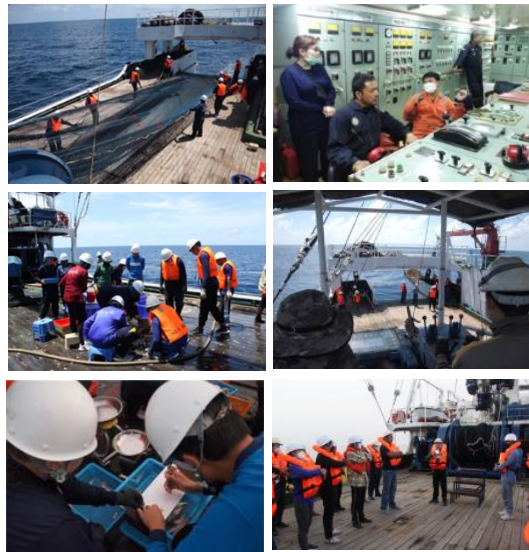

ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในน่านน้ำไทย

เมื่อนำค่า CPUE แต่ละฝั่งมาถ่วงน้ำหนักที่คำนวณจากปริมาณพื้นที่สำรวจในแต่ละฝั่ง พบว่า อัตราการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยปี 2565 มีค่าเท่ากับ 28.679 กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี 2564 (28.219 กิโลกรัมต่อชั่วโมง) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.63

การสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมทางทะเลบริเวณน่านน้ำไทย โดยเรือสำรวจประมงจุฬารักษ์

การสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมทางทะเลบริเวณน่านน้ำไทยโดยเรือสำรวจประมงจุฬารักษ์ ปีงบประมาณ 2565 เป็นการสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำหน้าดินด้วยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่ ทำให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ความชุกชุมของทรัพยากรสัตว์น้ำ อัตราการจับสัตว์น้ำ องค์ประกอบชนิดและขนาดสัตว์น้ำ การแพร่กระจายของสัตว์น้ำหน้าดิน และศึกษาปริมาณโลหะหนักในน้ำและสัตว์น้ำ ชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังศึกษาข้อมูลสมุทรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสัตว์น้ำ องค์ประกอบชนิด ความชุกชุม และการแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์โดยเฉพาะปลาวัยอ่อน และการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในระบบทางเดินอาหาร

ของสัตว์น้ำ ตลอดจนดำเนินการสำรวจปริมาณขยะทะเลกลางอ่าวไทยที่สำรวจพบจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่ การสังเกตการณ์กิจกรรมประมงและการสำรวจเบื้องต้นของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม เพื่อนำไปใช้ประกอบการประเมินศักยภาพการผลิตของแหล่งประมงและเผื่อไว้พื้นที่แหล่งประมง สำหรับวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรบริเวณอ่าวไทย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เรื่องการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อยที่ 18 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล และเกี่ยวข้องกับบริบทเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ยังได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการออกปฏิบัติงาน โดยมีหน่วยงานภายนอกที่ร่วมในโครงการฯ ดังนี้

- คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ตัวอย่างหมึก พร้อมพิกัดในการเก็บตัวอย่าง เพื่อนำมาประกอบในการเรียนการสอน รายวิชาหมึกทะเล
- ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ตัวอย่างปลาในสกุล *Lutjanus* สองชนิดเด่น ชนิดละ 10 ตัวต่อสถานีการเก็บตัวอย่าง เพื่อนำมาทำการศึกษา รวมทั้งตัวอย่างปลาทะเลบางชนิดเพื่อนำมาประกอบการเรียนการสอนในการสอนอนุกรมวิธานและกายวิภาคของปลา และเก็บเนื้อเยื่อสัตว์น้ำเพื่อวิเคราะห์ไอโซโทปเสถียรของคาร์บอนและไนโตรเจน เพื่อระบุลำดับการบริโภคในห่วงโซ่อาหารของสัตว์น้ำเศรษฐกิจในพื้นที่อ่าวไทย
- ภาควิชาวาริชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอความอนุเคราะห์ตัวอย่างปลากระดุกอ่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางพันธุกรรม ของปลาลามและกระเบน
- คณะเทคโนโลยีทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต จำนวน 5 คน รับการฝึกงานบนเรือสำรวจฯ และอาจารย์ จำนวน 1 คน ดำเนินการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลแพะยะ
- องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) ขอความอนุเคราะห์ตัวอย่างสัตว์น้ำบางส่วนจากการสำรวจ และขอความอนุเคราะห์ให้นักวิชาการจาก อพวช. จำนวน 3 คน เข้าร่วมปฏิบัติงานทางทะเลกับเรือสำรวจฯ

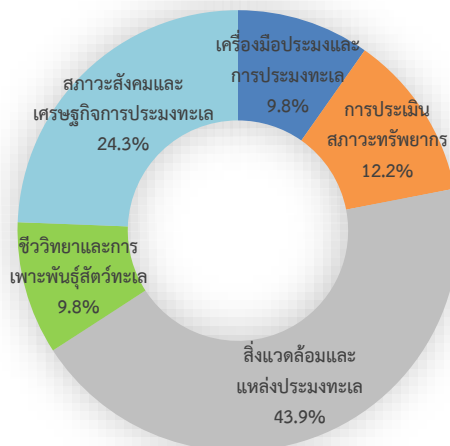

งานวิจัย

โครงการวิจัย

ปีงบประมาณ 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 3,652,000 บาท โดยดำเนินงานโครงการวิจัยจำนวน 9 ชุดโครงการ เป็นชุดโครงการต่อเนื่องทั้งหมด ซึ่งเป็นงานวิจัยทั้งหมด 41 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วยงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งประมงทะเลมากที่สุด (ร้อยละ 43.9) รองลงมา คือ ด้านสถานะสังคมและเศรษฐกิจการประมงทะเล (ร้อยละ 24.3) ด้านการประมงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (ร้อยละ 12.2) ด้านเครื่องมือประมงและการประมงทะเล (ร้อยละ 9.8) และด้านชีววิทยาและการเพาะพันธุ์สัตว์ทะเล (ร้อยละ 9.8) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

โครงการวิจัย ปี 2565

งานวิจัยด้านเครื่องมือประมงและการประมงทะเล

- ▶ ปลิงทะเลในน่านน้ำไทย
- ▶ นวัตกรรมการทำประมงเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ▶ ผลกระทบของการประมงผิดกฎหมายประมงในน่านน้ำไทย
- ▶ การใช้ขนาดตาอวนที่แตกต่างกันสำหรับอุปกรณ์ลัดสัตว์น้ำพลอยจับแบบ square mesh: กรณีศึกษาในการทำประมงอวนลากหน้าดินในน่านน้ำไทย

งานวิจัยด้านการประมงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

- ▶ สภาวะทรัพยากรประมงในพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง
- ▶ สภาวะการประมงพาณิชย์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง ปี 2564
- ▶ สภาวะการประมงพื้นบ้านบริเวณระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง ปี 2564
- ▶ สภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำและสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่บริเวณปะการังเทียมขนาดใหญ่
- ▶ พื้นวิกฤตผลผลิตปลา

งานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งประมงทะเล

- ▶ สภาวะสิ่งแวดล้อมทางการประมงทะเลในพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมแหล่งประมงชายฝั่งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ การแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืชในแหล่งประมงชายฝั่งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ การแพร่กระจายของแพลงก์ตอนสัตว์ในแหล่งประมงชายฝั่งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ การปนเปื้อนของโลหะหนักบางชนิดในสัตว์น้ำจากแหล่งประมงชายฝั่งเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในสัตว์น้ำจากแหล่งประมงชายฝั่งเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ▶ ประชาคมสัตว์พื้นทะเลขนาดใหญ่ในแหล่งประมงชายฝั่งเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

- ความชุกชุมและการแพร่กระจายของทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง ปี 2564
- สภาวะทางกายภาพของพื้นที่ท่องเที่ยวเลบริเวณปะการังเทียมขนาดใหญ่
- การจมตัวของแท่งปะการังเทียมบริเวณกองปะการังเทียมขนาดใหญ่ในจังหวัดสงขลา
- การจมตัวของแท่งปะการังเทียมบริเวณกองปะการังเทียมขนาดใหญ่ในจังหวัดตรัง
- การศึกษาชนิดและปริมาณสัตว์เกาะติดขนาดใหญ่บนพื้นผิววัสดุปะการังเทียมชนิดคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีขนาดต่างกัน
- การเปลี่ยนแปลงผลจับสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนลอยภายหลังการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่
- การเปลี่ยนแปลงประชาคมสัตว์น้ำในกองปะการังเทียมขนาดใหญ่
- ความชุกชุมและการแพร่กระจายของลูกปลาทุ-ลังวัยอ่อนเพื่อการประเมินแหล่งปล่อยลูกพันธุ์ปลาที่เหมาะสมในอ่าวไทย
- ความชุกชุมและการแพร่กระจายของลูกปลาทุ-ลังวัยอ่อนเพื่อการประเมินแหล่งปล่อยลูกพันธุ์ปลาที่เหมาะสมในทะเลอันดามัน
- ความชุกชุมและการแพร่กระจายของปลิงทะเลบริเวณอ่าวไทย
- ความชุกชุมและการแพร่กระจายของปลิงทะเลทางฝั่งทะเลอันดามัน

งานวิจัยด้านด้านชีววิทยาและการเพาะพันธุ์สัตว์ทะเล

- ชีววิทยาการสืบพันธุ์ปูม้าบริเวณเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง
- การพัฒนาคู่มือเพื่อการจำแนกชนิดปลาในสกุล *Rastrelliger*
- สัตว์ส่วนที่เหมาะสมในการลำเลียงปลาทุระบบเปิดโดยใช้สกิมเมอร์ (skimmer)
- การเปรียบเทียบความหนาแน่นของพ่อแม่พันธุ์ที่ระดับต่างกันต่อผลผลิตลูกปลาทุ

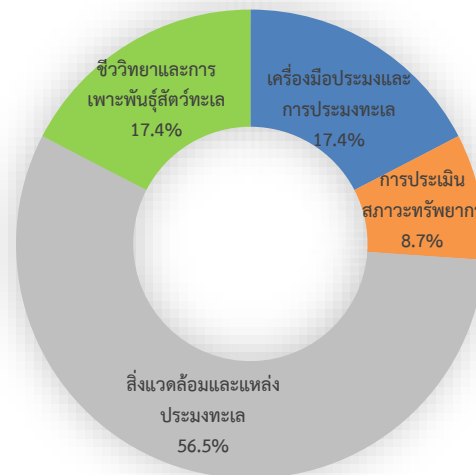
งานวิจัยด้านสภาวะสังคมและเศรษฐกิจการประมงทะเล

- รูปแบบการใช้ประโยชน์พื้นที่เชิงซ้อนของการทำการประมงและเขตอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลของเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง
- สภาพสังคมและเศรษฐกิจการประมงพื้นบ้านในพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- การศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของชาวประมงพื้นบ้านเพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อการเป็นระเบียงเศรษฐกิจ
- การประมงและวิถีตลาดของชนิดสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจจากเรือประมงพื้นบ้านในพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- ความคิดเห็นของชุมชนประมงต่อธรรมาภิบาลการประมงในพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก กรณีศึกษาจังหวัดระยอง
- สภาวะสังคมเศรษฐกิจ และทัศนคติของชาวประมงในการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่
- ทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี
- ทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา
- ทัศนคติของชาวประมงต่อการจัดสร้างปะการังเทียมขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดตรัง

ผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่

ในปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่านมา มีผลงานวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานวิชาการของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลให้สามารถตีพิมพ์เผยแพร่เอกสารวิชาการทั้งหมด 23 เรื่อง โดยเป็นงานวิจัยจากปี 2564 จำนวน 5 เรื่อง และเป็นงานวิจัยจากปี 2565 จำนวน 18 เรื่อง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) เมื่อพิจารณาประเภทของงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ พบว่า เป็นงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งประมงทะเลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 ของงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ทั้งหมด รองลงมา คือ งานด้านเครื่องมือประมงและการประมงทะเล และงานวิจัยด้านชีววิทยาและการเพาะพันธุ์สัตว์ทะเล คิดเป็นร้อยละ 17.4 เท่ากัน ส่วนงานด้านการประมงสัตว์ทะเล คิดเป็นร้อยละ 8.7

ประเภทผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่

เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการทำวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในปีงบประมาณ 2565 เริ่มดำเนินการใน ปี 2560 และ 2561 มากที่สุด จำนวนปีละ 6 เรื่อง รองลงมา คือ ปี 2559 จำนวน 3 เรื่อง ปี 2554 และ 2563 จำนวนปีละ 2 เรื่อง และปี 2555 2556 2557 และ 2562 จำนวนปีละ 1 เรื่อง

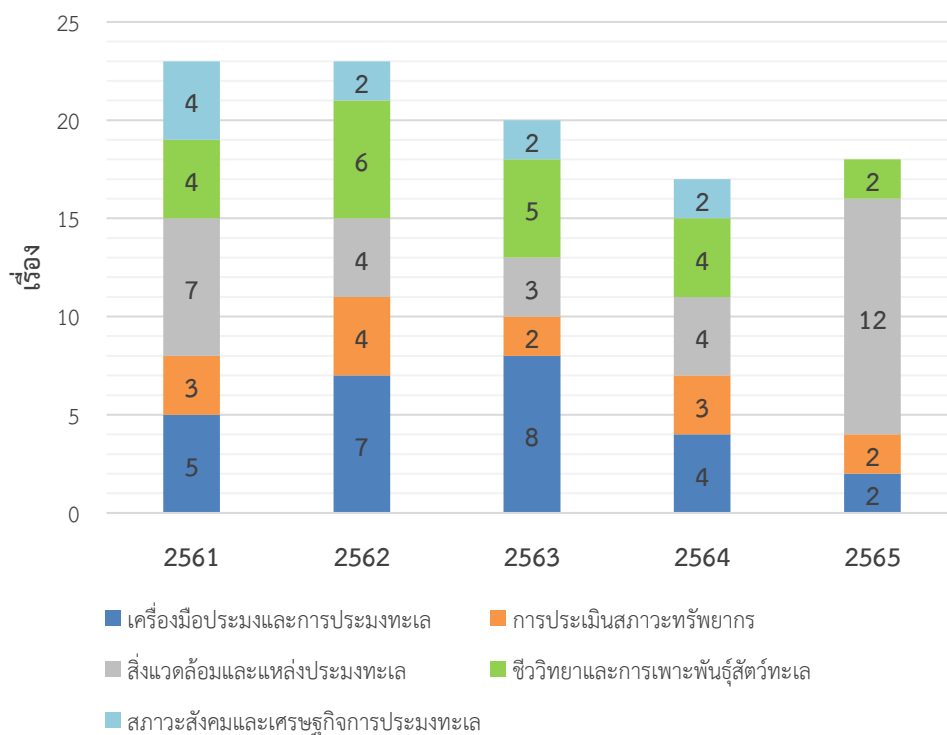
เอกสารวิชาการที่เผยแพร่ในปีงบประมาณ 2565

เลขที่เอกสารวิชาการ	เรื่อง	ปีที่เริ่มดำเนินการ	วันที่รับรองผลงานวิชาการ
13/2564	เปรียบเทียบผลการเพาะเลี้ยงและคุณภาพน้ำของบ่อเลี้ยงกุ้งแชบ๊วย (<i>Penaeus merguensis</i> De Man, 1888) แบบพัฒนาในบ่อดินแบบใช้เครื่องให้ออกซิเจน 2 รูปแบบ	2560	25 ตุลาคม 2564
14/2564	จำนวนลอบหมึก ณ จุดคุ่มทุนของเรือประมงขนาดต่างกันบริเวณอ่าวไทย ปี 2561	2561	30 ธันวาคม 2564
15/2564	การปนเปื้อนโลหะหนักในปลาทุ (Rastrelliger brachysoma) ที่นำมาขึ้นท่าบริเวณท่าเทียบเรืออำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ปี 2557	2560	15 กุมภาพันธ์ 2565
16/2564	ลักษณะทางอนุกรมวิธานของปลาเกล็ดขาว <i>Escualosa thoracata</i> (Valenciennes, 1847) และ <i>E. elongate</i> Wongratana, 1983, บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก	2560	25 กุมภาพันธ์ 2565
17/2564	จำนวนลอบปูแบบพับได้ ณ จุดคุ่มทุนของเรือประมงขนาดต่างกันบริเวณอ่าวไทย ปี 2561	2561	15 กุมภาพันธ์ 2565

เลขที่เอกสาร วิชาการ	เรื่อง	ปีที่เริ่ม ดำเนินการ	วันที่รับรอง ผลงานวิชาการ
1/2565	สภาวะแวดล้อมบริเวณแหล่งหอยลายจังหวัดตราด	2554	24 มีนาคม 2565
2/2565	ปลาวัยอ่อนบริเวณชายฝั่งจังหวัดตรัง	2559	29 มีนาคม 2565
3/2565	สรุปชุดโครงการวิจัย ทรัพยากรปลาโอในน่านน้ำไทย	2555	20 เมษายน 2565
4/2565	การประมงอวนล้อมจับจากเรือที่ขึ้นท่าในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชและสงขลา ปี 2556	2557	2 พฤษภาคม 2565
5/2565	พารามิเตอร์ทางการเจริญพันธุ์ของปลาลัง (<i>Rastrelliger kanagurta</i> (Cuvier, 1816)) ที่พบบริเวณอ่าวไทยตอนกลาง	2561	12 เมษายน 2565
6/2565	ประชาคมสัตว์หน้าดินขนาดใหญ่บริเวณชายฝั่งหาดแม่รำพึง และอ่าวเพ อำเภอมือชะยง จังหวัดระยอง พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2560	2560	19 เมษายน 2565
7/2565	การประมงปูม้า <i>Portunus pelaginus</i> (Linnaeus, 1758) บริเวณอ่าวไทยตอนในฝั่งตะวันตกและพื้นที่ติดต่อกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	2560	10 พฤษภาคม 2565
8/2565	การเลี้ยงปลิงทะเลขาว (<i>Holothuria scabra</i>) ในคอกที่ความหนาแน่นต่างกัน	2559	10 มิถุนายน 2565
9/2565	ปลาวัยอ่อนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก	2563	2 สิงหาคม 2565
10/2565	สัตว์น้ำวัยอ่อนในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อนทางฝั่งทะเลอันดามัน	2563	11 สิงหาคม 2565
11/2565	ปัจจัยสิ่งแวดล้อมบางประการในแหล่งรับรองหอยสองฝาจังหวัดตราดและพื้นที่ใกล้เคียง	2561	16 สิงหาคม 2565
12/2565	ชนิดและการแพร่กระจายกุ้งทะเลจากเรือสำรวจประมงบริเวณอ่าวพังงา	2559	1 กันยายน 2565
13/2565	ปลาหน้าดินที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจจากเรือสำรวจประมงฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย	2554	7 กันยายน 2565
14/2565	ทรัพยากรหอยหลอดบริเวณอ่าวทุ่งคา-สวี จังหวัดชุมพร	2556	7 กันยายน 2565
15/2565	ความชุกชุมและการแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์ ปลาวัยอ่อน และคุณภาพน้ำบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระยอง และพื้นที่ใกล้เคียง	2561	31 สิงหาคม 2565
16/2565	การประมงหมึกสายในน่านน้ำไทย	2562	22 กันยายน 2565
17/2565	แพลงก์ตอนพืชและคุณภาพน้ำบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ปี 2561	2561	14 กันยายน 2565
18/2565	ประชาคมสัตว์พื้นทะเลขนาดกลางบริเวณชายฝั่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2560	27 กันยายน 2565

จากข้อมูลผลงานวิชาการของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลที่ได้มีการพิมพ์เผยแพร่ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561-2565) พบว่า งานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จและมีการพิมพ์เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ด้านเครื่องมือประมงและการประมงทะเล ด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งประมงทะเล ด้านชีววิทยาและการเพาะพันธุ์สัตว์ทะเล ด้านการประเมินสถานะทรัพยากร และด้านสถานะสังคมและเศรษฐกิจการประมงทะเล เมื่อพิจารณาโครงการวิจัย ปี 2565 คาดว่าจะมีงานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมและแหล่งประมงทะเลเพิ่มมากขึ้น

ผลงานวิชาการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
ที่เผยแพร่ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565)

ผลงานวิชาการของ กพท. ในงานประชุมวิชาการประมง ประจำปี 2565

การประชุมวิชาการประมง ประจำปี 2565 จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 18-21 กรกฎาคม 2565 โดยกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้ส่งผลงานวิชาการเข้าร่วมนำเสนอทั้งสิ้น 17 เรื่อง ในสาขาประมงทะเล 15 เรื่อง (ภาคบรรยาย 6 เรื่อง และโปสเตอร์ 9 เรื่อง) สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมประมง 1 เรื่อง (โปสเตอร์ 1 เรื่อง) และสาขาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 1 เรื่อง (โปสเตอร์ 1 เรื่อง)

ในการนำเสนอดังกล่าว กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้รับรางวัลผลงานรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น และชมเชยในการประชุมวิชาการประมง ประจำปี 2565 ดังนี้

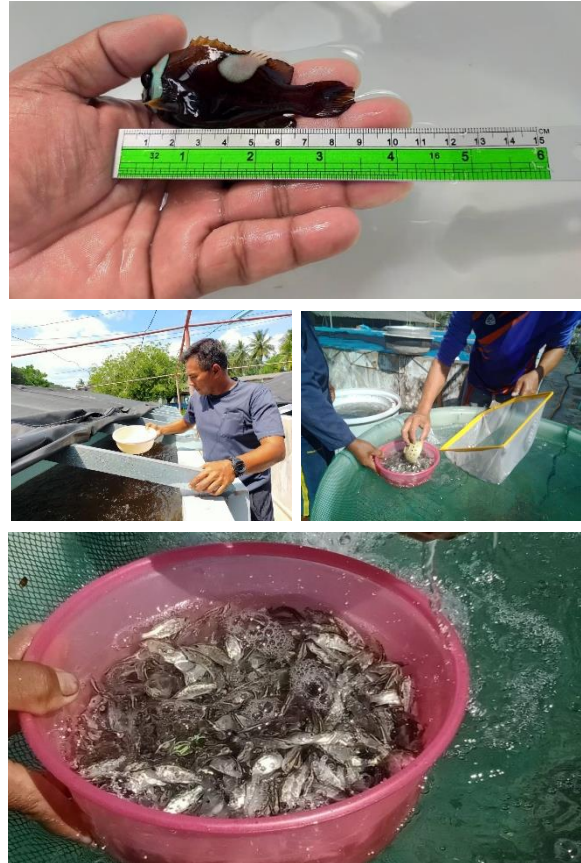
ชื่อเรื่อง	คณะผู้วิจัย	รางวัล	รูปแบบการนำเสนอ
สาขาประมงทะเล			
สภาวะแวดล้อมบริเวณแหล่งหอยลาย จังหวัดตราด	กมลรัตน์ พุทธิรักษา อุดม เครือเนียม บัณฑิต ยังพลขันธ์	ดีเด่น	บรรยาย
ชนิดและปริมาณกุ้งทะเลจากเครื่องมือประมงพาณิชย์ บริเวณอ่าวพังงา	สิชล หอยมุข สุชาติ อินทอง พรอนันต์ ศิริรัตน์ วรวิสิษฐ์ สิงห์สงยาม	ดีเด่น	โปสเตอร์
การประมงปูม้า <i>Portunus pelagicus</i> (Linnaeus, 1758) บริเวณอ่าวไทยตอนในฝั่งตะวันตกและพื้นที่ติดต่อกของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	โอภาส ชามะสนธิ์ นิภา กุลานูจาร์ วุฒิชัย อุดมวงษ์ ศิรินุช ชำสุวรรณ์	ชมเชย	บรรยาย
จำนวนลอบปูแบบพับได้ ณ จุดคุ้มทุนของเรือประมง ขนาดต่างกันบริเวณอ่าวไทย ปี 2561	นรากร สมวรรณธนา วิโรจน์ คงอาษา ธูมาวดี ใจเย็น วรรณโล ภู่อี่ยม	ชมเชย	โปสเตอร์
การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมประมง			
ประชาคมปลาบริเวณปะการังเทียมจังหวัดปัตตานีที่ระดับความลึกน้ำต่างกัน	หัสพงศ์ สมชนะกิจ นพรัตน์ เรืองปฏิกรณ์	ชมเชย	โปสเตอร์

เงินทุนหมุนเวียน
ในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง
และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

การดำเนินงานด้านเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ

การดำเนินงานกิจกรรมเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ พ.ศ. 2523 มีเป้าหมายเพื่อนำเงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดหาพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำทั้งการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำขึ้นเอง และที่ได้จากการรวบรวมจากธรรมชาติ รวมถึงการจำหน่ายให้แก่เกษตรกรโดยกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลมีหน่วยงานที่ดำเนินงานจำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 ได้ผลิตและจำหน่ายพันธุ์ปลากะพงขาว ปลาการ์ตูน และ กุ้งทะเล รวมจำนวน 3,330,695 ตัว และสาหร่ายพวงองุ่น ปริมาณ 85.00 กิโลกรัม รายได้รวม 1,482,070.01 บาท และรายจ่ายในการดำเนินงานรวม 1,156,761.06 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อรายได้รวมร้อยละ 77.08

การผลิตและจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำด้านเงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ ปีงบประมาณ 2565 ของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

รายการ	ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวน (ตัว)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	รายได้ (บาท)
1. การจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำ	ปลากะพงขาว	830,575.00	-	1,316,660.00
	ปลาการ์ตูน	120.00	-	12,410.00
	กุ้งทะเล	2,500,000.00	-	140,000.00
	สาหร่ายพวงองุ่น	-	85.00	12,750.00
2. อื่นๆ	-	-	-	250.01
รวม		3,330,695.00	85.00	1,482,070.01

การประเมินผลทางวิชาการ
มาตรการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
ในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน
ประจำปี 2564

การประเมินผลทางวิชาการ มาตรการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน ประจำปี 2564

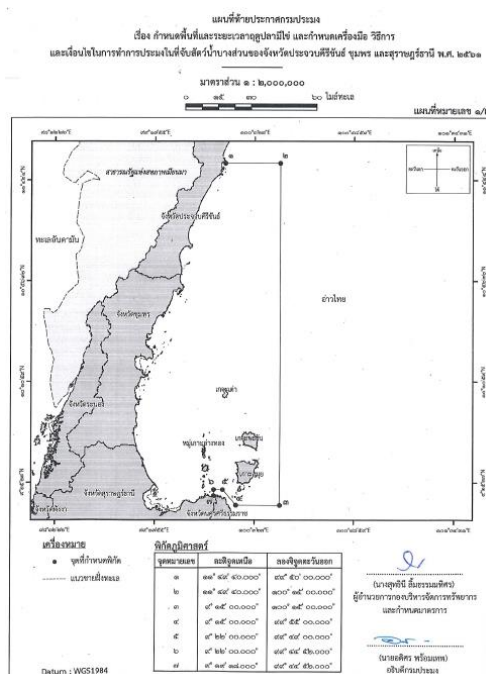
ตามที่กรมประมงได้ออกประกาศกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสัตว์น้ำในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน ในพื้นที่ทะเลอ่าวไทยและทะเลฝั่งอันดามัน ในโดยใช้อำนาจตามมาตรา 70 แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยแบ่งเป็นฝั่งอ่าวไทย 3 ฉบับ และฝั่งทะเลอันดามัน 1 ฉบับ

ฝั่งอ่าวไทย

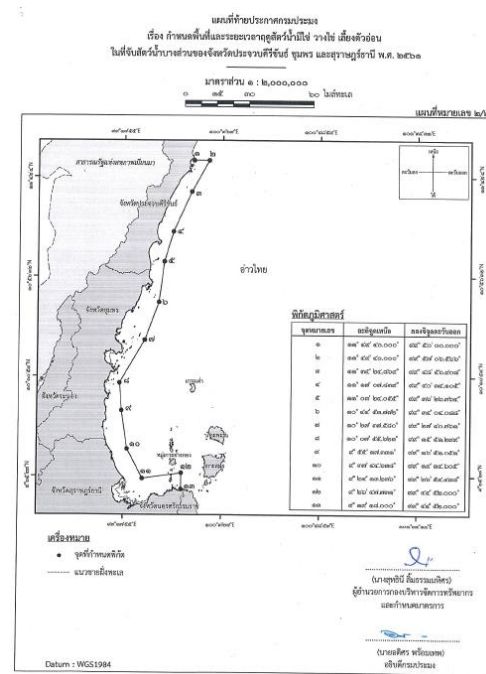
1. ประกาศกรมประมง เรื่อง “กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน ในที่จับสัตว์น้ำ บางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2561” ประกาศปิดอ่าวไทยตอนกลาง โดยแบ่งพื้นที่และช่วงระยะเวลาในการคุ้มครองสัตว์น้ำในช่วงฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน ในพื้นที่ บางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ออกเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี ระยะเวลา 90 วัน ในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่ปลายแหลมเขาม่องโหล่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอ ดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำที่มีความสมบูรณ์เพศ และ พร้อมผสมพันธุ์วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน

ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม ถึงวันที่ 14 มิถุนายน ของทุกปี ระยะเวลา 30 วัน ในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองลูกปลาวัยอ่อนที่เกิดบริเวณ พื้นที่มาตรการฯ ให้มีโอกาสเลี้ยงตัวในบริเวณชายฝั่ง

ประกาศปิดอ่าวไทยตอนกลาง

ประกาศปิดอ่าวไทยตอนกลาง เขต 7 ไมล์ทะเล

3. ประกาศกรมประมง เรื่อง “กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อนในที่จับสัตว์น้ำ บางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี พ.ศ. 2561” ประกาศปิดอ่าวไทยตอนใน หรืออ่าวรูปตัว ก โดยแบ่งพื้นที่และช่วงเวลา ในการคุ้มครองสัตว์น้ำในช่วงฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อนฯ ออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 30 กันยายน ของทุกปี ระยะเวลา 61 วัน ในพื้นที่จับสัตว์น้ำในทะเลอ่าวไทยตอนในด้านเหนือ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดสมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ และรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืน

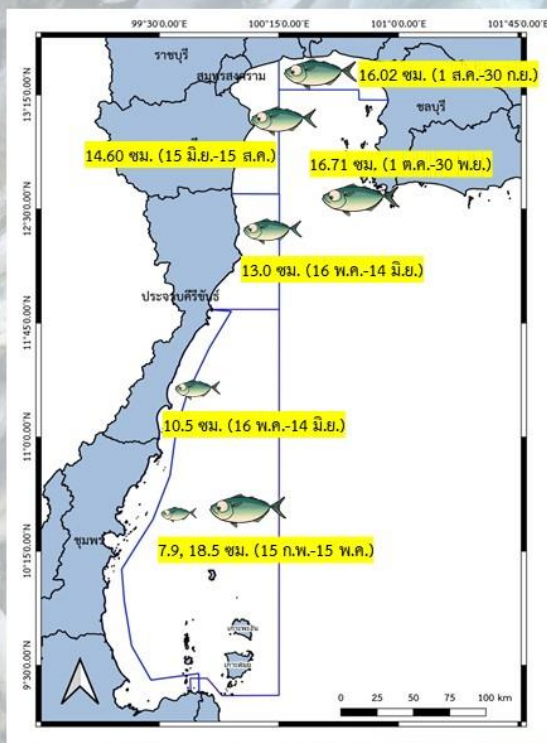

B: พื้นที่ปิดอ่าวรูปตัว ก ผังเหนือ

- ✓ พื้นที่มาตรการเหมาะสม
- ✓ ช่วงเวลาเหมาะสม
- ✓ ยืนยันมาตรการ

ในปี 2564 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเรือสำรวจประมง เครื่องมือประมงพาณิชย์ ได้แก่ อวนดำ อวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ อวนลากคานถ่าง และเครื่องมือประมงพื้นบ้าน ได้แก่ อวนติดตา อวนลอยกุ้งสามชั้น อวนปู และลอบปู เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลทางด้านชีววิทยาของสัตว์น้ำ ปรากฏว่าผลทางวิชาการสอดคล้องกับมาตรการปิดอ่าวชุมพรที่ประกาศใช้ โดยพบพ่อแม่ปลาสมบูรณ์เพศ ลูกปลาเศรษฐกิจ ลูกปลาทู-ลิ่ง และพบปลาทูขนาดเล็ก มีการเคลื่อนย้ายจากเขตปิดอ่าวตอนกลางขึ้นมาอาศัยเลี้ยงตัวในอ่าวไทยรูปตัว ก สอดคล้องกับประกาศปิดอ่าวรูปตัว ก และวงจรชีวิตของปลาทูที่ได้มีการศึกษาไว้ จากผลการศึกษาทางวิชาการยืนยันได้ว่ามาตรการที่ใช้สอดคล้องกับวงจรชีวิตปลาทู จึงเห็นควรคงประกาศทั้ง 3 ฉบับไว้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้ใช้อย่างยั่งยืนต่อไป

สรุปความยาวปลา (เซนติเมตร) ในช่วงมาตรการปิดอ่าว ปี 2564

Rastrelliger brachysoma
ปลาทู

ผลผลิต

จากการที่ทรัพยากรปลาที่ลดลงอย่างมาก ตั้งแต่ ปี 2558 เป็นต้นมา กรมประมงได้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อการบริหารจัดการปลาให้ฟื้นฟูกลับมาเป็นทรัพยากรสัตว์น้ำหลักที่มีความสำคัญของไทยอีกครั้ง ซึ่งจากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของกรมประมงเพื่อฟื้นฟูปลา พบว่า ปลาที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น แต่ยังไม่รวดเร็วเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงที่ลดลงอย่างรวดเร็วในปี 2558 ซึ่งจากข้อมูลปี 2563 พบปลาฝูงอ่าวไทยมีปริมาณ 15,225 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 19,598 ตันในปี 2564

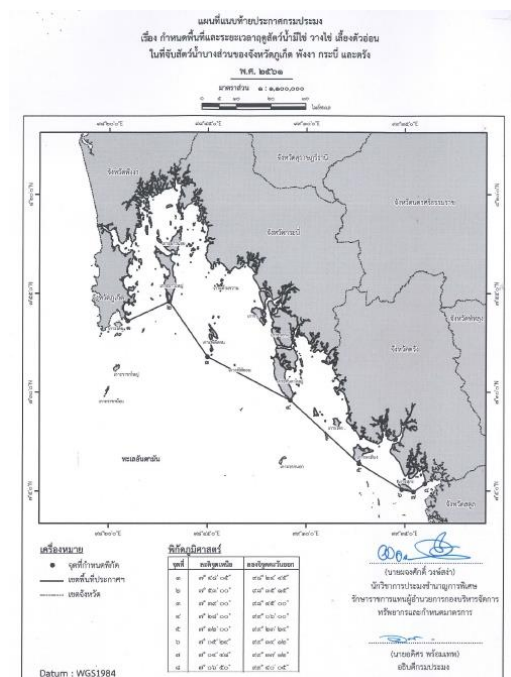
การประเมินผลทางวิชาการ มาตรการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน ของกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ประจำปี 2564 พบข้อสังเกตถึงผลการประเมินฯ ในบริเวณอ่าวไทย ตอนกลาง พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ว่าปลาที่มีร้อยละความสมบูรณ์เพศในช่วง วันที่ 1-14 กุมภาพันธ์ ในอัตราที่สูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปลาที่มีความสมบูรณ์เพศก่อนช่วงมาตรการปิดอ่าวไทย ตอนกลาง จึงมีความเห็นให้ติดตามข้อมูลความสมบูรณ์เพศของปลาในปี 2565 หากยังพบร้อยละสมบูรณ์เพศ ในช่วงวันที่ 1-14 ก.พ. สูงต่อเนื่อง ให้เสนอกรมเพื่อปรับปรุงมาตรการฯ ต่อไป

ฝั่งทะเลอันดามัน

ประกาศกรมประมง เรื่อง “กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำ มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ และตรัง พ.ศ. 2561” ระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึง วันที่ 30 มิถุนายน ของทุกปี ระยะเวลา 90 วัน ในพื้นที่ เส้นล้อมรอบตั้งแต่ปลายแหลมพันวา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัด ภูเก็ต ถึงปลายแหลมหยงสตาร์ อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และบริหารจัดการให้เกิด ความสมดุลทางธรรมชาติและรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำและ ระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืน

ในปี 2564 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ได้รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ทรัพยากรสัตว์น้ำจากเรือสำรวจประมง และจากเครื่องมือประมง พาณิश्य์ ได้แก่ อวนล้อมจับ อวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ และเครื่องมือประมงพื้นบ้าน ได้แก่ อวนลอยกุ้งสามชั้น และอวนปู เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงอัตราการจับ องค์ประกอบ และขนาดความยาวสัตว์น้ำในแต่ละช่วงมาตรการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา คือ

- ช่วงก่อนมาตรการฯ (มกราคม-มีนาคม)
- ระหว่างมาตรการฯ (เมษายน-มิถุนายน)
- ช่วงหลังมาตรการฯ (กรกฎาคม-กันยายน)

ประกาศปิดอ่าวอันดามัน

นอกจากนี้ยังได้นำงานวิจัยด้านความชุกชุมและการแพร่กระจายสัตว์น้ำวัยอ่อนในบริเวณอ่าวพังงาและค่าดัชนีความสมบูรณ์เพศของสัตว์น้ำชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจที่ในบริเวณอ่าวพังงาและพื้นที่ใกล้เคียงมาร่วมประกอบการประเมินผลของมาตรการฯ ด้วย โดยมีผลการศึกษาและข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกับมาตรการฯ ดังนี้

✓ **พื้นที่มาตรการเหมาะสม**

✓ **ช่วงเวลาเหมาะสม**

✓ **ยืนยันมาตรการ**

สัตว์น้ำเศรษฐกิจหลายชนิดมีความสมบูรณ์เพศสูงในช่วงมาตรการฯ (ความสมบูรณ์เพศ ร้อยละ 90-100) และพบลูกปลาวัยอ่อนชุกชุม และแพร่กระจายหนาแน่นในพื้นที่และช่วงเวลามาตรการฯ โดยเฉพาะเดือนมิถุนายนที่มีความหนาแน่นสัตว์น้ำทั้งหมดสูงสุด (5,161 ตัว/ลูกบาศก์เมตร) ทรพยาการสัตว์น้ำหน้าดินจากเรือสำรวจประมง พบว่า ในช่วงเวลา ก่อนสิ้นสุดมาตรการฯ สัตว์น้ำทุกกลุ่มมีอัตราการจับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และจากเครื่องมือประมงพาณิชย์ พบว่า มีอัตราการจับสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ทั้งในระหว่างและหลังมาตรการฯ แสดงให้เห็นว่าพื้นที่และช่วงเวลามาตรการฯ มีความถูกต้อง และเหมาะสม สอดคล้องกับฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และยังเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อคงความสมดุลทางธรรมชาติ และจากการติดตามเครื่องมือประมงพื้นบ้านชนิดที่อนุญาตให้ทำการประมง ตามประกาศฯ เช่น อวนกุ้ง และ อวนปู พบว่า มีสัดส่วนของชนิดสัตว์น้ำ เป้าหมายตรงกับประเภทเครื่องมือ ขนาดความยาวสัตว์น้ำเป้าหมายส่วนใหญ่มีขนาดความยาวมากกว่าความยาวแรกสืบพันธุ์ และมีการนำสัตว์น้ำ เป้าหมายขึ้นมาใช้ประโยชน์ในขนาดที่เหมาะสม ซึ่งจากผลการศึกษาทางวิชาการยืนยันได้ว่ามาตรการที่ใช้สอดคล้องกับผลการศึกษาทางวิชาการ

การบริหารจัดการทรัพยากรประมง เชิงระบบนิเวศโดยชุมชน

การติดตามผลกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศโดยชุมชน

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล โดยกลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมงร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล ดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศโดยชุมชน (Ecosystem Approach to Fisheries Management: EAFM) ซึ่งเป็นการส่งเสริมความสมดุลระหว่างความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและความอยู่ดีมีสุขของมนุษย์ ผ่านหลักธรรมาภิบาล โดยส่งเสริมให้ชุมชนประมงในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงตามระบบนิเวศของชุมชน เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ 2565 ดำเนินการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนดำเนินการในปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ของแต่ละชุมชน รวมทั้งผลักดันให้เกิดการสร้างเครือข่ายขยายผลไปสู่พื้นที่ชุมชนอื่นต่อไป

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมในแต่ละชุมชน

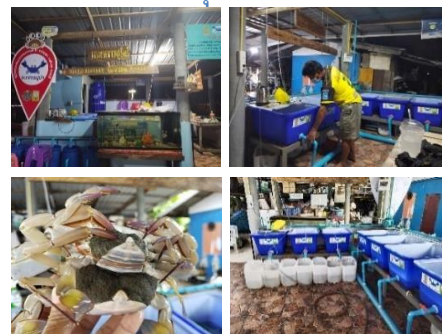
1. กลุ่มประมงต้นแบบบ้านนาเกลือ หมู่ 4 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ และการดำเนินกิจกรรมธนาคารสัตว์น้ำ ซึ่งทางกลุ่มประมงฯ ได้นำไข่หมึกกระดองและหมึกหอมที่ติดมาจากการทำประมงอวนจับปู มาอนุบาลในธนาคารสัตว์น้ำ เมื่อลูกหมึกฟักออกเป็นตัวก็นำไปปล่อยลงสู่บริเวณชายฝั่งทะเลหน้าบ้าน เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ

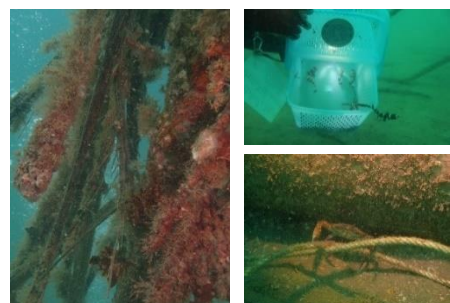
2. กลุ่มประมงต้นแบบบ้านอ่าวอุดม หมู่ 1 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ ธนาคารสัตว์น้ำ โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าไข่นอกกระดอง ไข่หมึกกระดอง และหมึกหอมที่ติดมาจากการทำประมง นำมาอนุบาลในธนาคารสัตว์น้ำ เมื่อลูกปูม้า ลูกหมึกฟักออกเป็นตัวก็นำไปปล่อยลงสู่ทะเล นอกจากนั้นได้ร่วมปล่อยลูกกุ้งแชบ๊วย 2,000,000 ตัว พ่อแม่พันธุ์กุ้งตะกาด 300 ตัว และปูม้า 150 ตัว

3. บ้านหาดแม่รำพึง หมู่ 9 ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ ธนาคารปูม้า โดยมีชาวประมงนำแม่ปูม้าไข่นอกกระดองเข้าธนาคารในเดือนตุลาคม 2564 จำนวน 26 ตัว นอกจากนั้น ยังร่วมกับหน่วยงานราชการ และเอกชนในการจัดทำซั้งทางมะพร้าว จำนวน 100 ต้น พร้อมทั้งปล่อยปลาฉลามกบในบริเวณแหล่งจัดวางซั้งจำนวน 43 ตัว เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

4. บ้านถนนสูง หมู่ 8 ตำบลช้างข้าม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยองติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ ธรรมชาติปูม้า โดยชาวประมงนำปูม้าไข่นอกกระดองที่จับได้จากการทำประมง มาฝากที่ธนาคารปูม้า และนำลูกปูม้าระยะซูเอี้ยงจากธนาคารปูม้าปล่อยในแหล่งหญ้าทะเลปากน้ำประแสร์ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้อุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้สนับสนุนให้ชุมชนใช้พลังงานโซลาร์เซลล์ในธนาคารปูม้า

5. บ้านเจ้าหลาว หมู่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ ศูนย์เรียนรู้การซ่อมแซมเรือประมงพื้นบ้าน โดยสมาชิกกลุ่มประมงพื้นบ้านบ้านเจ้าหลาวร่วมกันซ่อมแซม บำรุงรักษาเรือประมงพื้นบ้าน โดยใช้อุปกรณ์ที่สนับสนุนโดยศูนย์ฯ เพื่อลดต้นทุน และสนับสนุนเชิงนโยบาย จำนวน 1 ม้วน เพื่อใช้ในการจัดทำซั้งกอของชุมชน นอกจากนั้นยังมีการดำเนินกิจกรรม “ชาวประมงรักษ์ทะเล” A fisheries project to preserve the sea โดยจัดทำถุงขยะจากเศษอวนเก่าให้อาสาสมัครนำติดเรือเพื่อเก็บขยะทะเล แล้วนำมาคัดแยกบนฝั่ง รายได้จากการขายขยะนำมาจัดหาอวนประมงเพื่อให้เป็นผลตอบแทนให้อาสาสมัคร

6. บ้านแหลมกลัด หมู่ 2 ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ ธนาคารปูม้า ซึ่งจะได้แม่ปูม้าไข่นอกกระดองจำนวนมาก ช่วงกันยายนถึงมีนาคมของทุกปี นอกจากนั้นยังมีการดำเนินกิจกรรม “ชาวประมงรักษ์ทะเล” A fisheries project to preserve the sea จัดทำถุงขยะจากเศษอวนเก่าให้อาสาสมัครนำติดเรือเพื่อเก็บขยะทะเล แล้วนำมาคัดแยกบนฝั่ง รายได้จากการขายขยะนำมาจัดหาอวนประมงเพื่อให้เป็นผลตอบแทนให้อาสาสมัคร

7. บ้านปากดอนสัก หมู่ 7 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ การพัฒนาธนาคารปูม้าให้เป็นศูนย์เรียนรู้ และธนาคารหมึกสาย นอกจากนั้นชุมชนยังร่วมกับหน่วยงานอื่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจัดตั้งกลุ่ม Smart Farmer โรงเรียนบ้านปากดอนสัก จัดกิจกรรมสร้างการดีของเยาวชน สำนักงานประมงจังหวัด บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และแพชชั่นสัตว์น้ำจัดกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เป็นต้น

8. บ้านเกาะแรต หมู่ 3 ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ และร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ชุมพร) จัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำ นอกจากนี้ชุมชนยังร่วมกับหน่วยงานอื่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เทศบาลฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัด สนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านเกาะแรต เชิงวัฒนธรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและพัฒนาเศรษฐกิจ และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดให้มีตลาดสินค้าสัตว์น้ำชุมชน มีสินค้าสัตว์น้ำ (กุ้ง ปูม้า กุ้ง) สินค้าสัตว์น้ำแปรรูป (ปลาวง หมึกแห้ง กะปิ) ผ้าปาเต๊ะ ขนมะปราง และหมูเน่า จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน

9. บ้านจุมูกโพรง-กลางอ่าว หมู่ 10 ตำบลบางมะพร้าว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ และร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ชุมพร) พัฒนาธนาคารปูม้าให้เป็นศูนย์เรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนชายฝั่งทะเล โดยชุมชนยังร่วมกับบริษัท โอเพียร์ ไทยแลนด์ (บัวหลวง) ลิมิเตด ในการจัดวางซั้งกอ จำนวน 100 กอ เพื่อเพิ่มแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ

10. บ้านปากน้ำละแม หมู่ 1 ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดให้มีตลาดสินค้าสัตว์น้ำ (ตลาดใต้เคี่ยม) เพื่อเพิ่มรายได้กับชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ชาวประมงในพื้นที่ได้มีการรวมกลุ่มกันในการจัดทำเครื่องมือประมงเพื่อจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

11. บ้านคาโตน หมู่ 5 ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลาติดตามสภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำ ธนาคารสัตว์น้ำ โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองมาเพาะฟักในธนาคาร ตั้งแต่มีนาคม-กันยายน 2565 จำนวน 307 ตัว และนำลูกปูม้าปล่อยลงทะเลบริเวณแนวเขตอนุรักษ์ของกลุ่มฯ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งปัตตานีปล่อยกุ้งกุลาดำ 100,000 ตัว เต่าตะนุ 13 ตัว และปูม้า 1,000,000 ตัว ณ บริเวณชายหาดปะนาเระ นอกจากนี้ชุมชนยังได้จัดทำซั้งกอวางในเขตอนุรักษ์ฯ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 ปัตตานี และวางทุ่นแนวเขตอนุรักษ์ร่วมกับบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

12. บ้านแซง หมู่ 4 ตำบลน้ำบ่อ อำเภอบ้านนาเร จังหวัดปัตตานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมสัตว์น้ำ ธนาคารสัตว์น้ำ โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าที่มีไขนอกกระดองมาเพาะฟักในธนาคารสัตว์น้ำชุมชน ตั้งแต่มีนาคม-สิงหาคม 2565 จำนวน 65 ตัว และนำลูกปูม้าที่เพาะฟักได้ปล่อยลงทะเลบริเวณแนวเขตอนุรักษ์ของกลุ่มฯ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งปัตตานีปล่อย กุ้งแชบ๊วย 1,000,000 ตัว และหอยหวาน 4,000 ตัว

13. บ้านอ่าวทองหลาง หมู่ 7 ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน ในการจัดทำซั้งกอทางมะพร้าว จำนวน 20 ต้น บริเวณปากคลองท่าเรือบ้านอ่าวทองหลาง งบประมาณจากมูลนิธิอันดามัน และการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ พันธุ์ปลากระพงขาว 50,000 ตัว ลงสู่บริเวณท่าเรือบ้านอ่าวทองหลาง

14. บ้านอ่าวกึ่ง หมู่ 9 ตำบลปากคลอง อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชนในการจัดทำเขตอนุรักษ์และเพาะพันธุ์หอยแครงพื้นถิ่น โดยปล่อยพันธุ์หอยแครงลงในเขตอนุรักษ์ จำนวน 250 กิโลกรัม เพื่อการขยายพันธุ์บริเวณพื้นที่ใกล้เคียง และติดตั้งป้ายโครงการเขตอนุรักษ์และเพาะพันธุ์หอยแครงพื้นถิ่น เพื่อกำหนดกฎ กติกาในการจัดการทรัพยากรชุมชน ให้เป็นพื้นที่สำหรับเพาะพันธุ์และอนุบาลหอยแครงพื้นถิ่น

15. บ้านเกาะระ หมู่ 3 ตำบลเกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน โดยแกนนำชาวบ้านในชุมชน บ้านเกาะระ ได้นำหญ้าทะเลในบริเวณใกล้เคียงกับแปลงอนุรักษ์ มาปลูกขยายพันธุ์ลงในแปลงอนุรักษ์ ซึ่งพบว่าหญ้าทะเลมีการเจริญเติบโตและขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว เป็นแหล่งอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำได้เป็นอย่างดี

16. บ้านเขาพิหลาย หมู่ 14 ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมการจัดทำอุปกรณ์สำหรับเคลื่อนย้ายเรือของชุมชน ซึ่งชุมชนบ้านเขาพิหลายยังใช้รถสำหรับเคลื่อนย้ายเรือในช่วงมรสุมอย่างต่อเนื่อง

17. บ้านปากคลอง หมู่ 3 ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชนบ้านปากคลอง ได้ดำเนินการปล่อยพันธุ์หอยจับแฉงในเขตอนุรักษ์พันธุ์หอยจับแฉงบ้านปากคลอง ในพื้นที่ที่กำหนด จำนวน 10 ไร่ อย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินการปลูกป่าชายเลน (ต้นจาก) จำนวน 3,000 ต้น บริเวณรอยต่อของป่าอนุรักษ์และป่าชุมชน เป็นระยะพื้นที่ 1 กิโลเมตร

18. พื้นที่บ้านแหลมไทร หมู่ 3 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอลิเกา จังหวัดตรัง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ การดำเนินกิจกรรมธนาคารสัตว์น้ำทางกลุ่มฯ ได้มีการเพาะพันธุ์ปลิงทะเล (ปลิงขาว) ทดลองเพาะสาหร่ายทะเล นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตรัง สำนักงานประมงอำเภอลิเกา และผู้นำชุมชน ชาวประมงบ้านแหลมไทร ปล่อยพันธุ์กุ้งแชบ๊วย 1,800,000 ตัว ลงสู่อ่าว ณ ท่าเทียบเรือประมงบ้านแหลมไทร และร่วมกับศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเล เขต 3 (กระบี่) ประมงอำเภอลิเกา ในการเก็บขยะในชุมชนและชายะริมทะเล พร้อมทั้งปล่อยลูกปลิงทะเล

19. พื้นที่บ้านนาชุมเห็ด หมู่ 2 ตำบลตะเสะ อำเภอลำธารู จังหวัดตรัง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำโดยกลุ่มแม่บ้านธนาคารสัตว์น้ำบ้านนาชุมเห็ด ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ น้ำพริกไข่ปู และจ๊อบปู จำหน่ายและได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน และธนาคารสัตว์น้ำของชุมชน ซึ่งประธานกลุ่มได้ต้อนรับคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนบ้านบกหัก เพื่อเรียนรู้การเพาะปู การอนุรักษ์และร่วมปล่อยลูกปู นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตรัง ประมงอำเภอลำธารู และผู้นำชุมชน ชาวประมงบ้านนาชุมเห็ด ปล่อยพันธุ์กุ้งแชบ๊วย 1,000,000 ตัว ลงสู่อ่าวบ้านนาชุมเห็ด

20. บ้านยะระโตดใหญ่ หมู่ 5 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ และติดตามธนาคารสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่องร่วมกับคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย และผู้นำชุมชน ชาวประมงปล่อยพันธุ์กุ้งกุลาดำ 240,000 ตัว ลงสู่ชายทะเล บ้านยะระโตดใหญ่ เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ

21. บ้านราไผ่ หมู่ 2 ตำบลขอนคลาน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสุรินทร์ ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ และติดตามธนาคารสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่อง โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองมาเพาะฟักในธนาคารสัตว์น้ำชุมชน และนำลูกปูม้าที่เพาะฟักได้ปล่อยลงทะเลบริเวณบ้านราไผ่

22. บ้านหาดทรายดำ หมู่ 5 ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ การดำเนินกิจกรรมธนาคารปูม้าในกระชัง โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองมาเพาะฟักในธนาคาร ตั้งแต่มีนาคม-กันยายน 2565 จำนวน 538 ตัว และนำลูกปูม้าที่เพาะฟักได้ปล่อยลงสู่ทะเล และกิจกรรมการจัดการด้านขยะ ชุมชนยังมีการดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมีการคัดแยกขยะและเก็บรวบรวมเพื่อนำไปจำหน่ายต่อไป

23. บ้านบางกล้วย หมู่ 3 ตำบลนาคา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

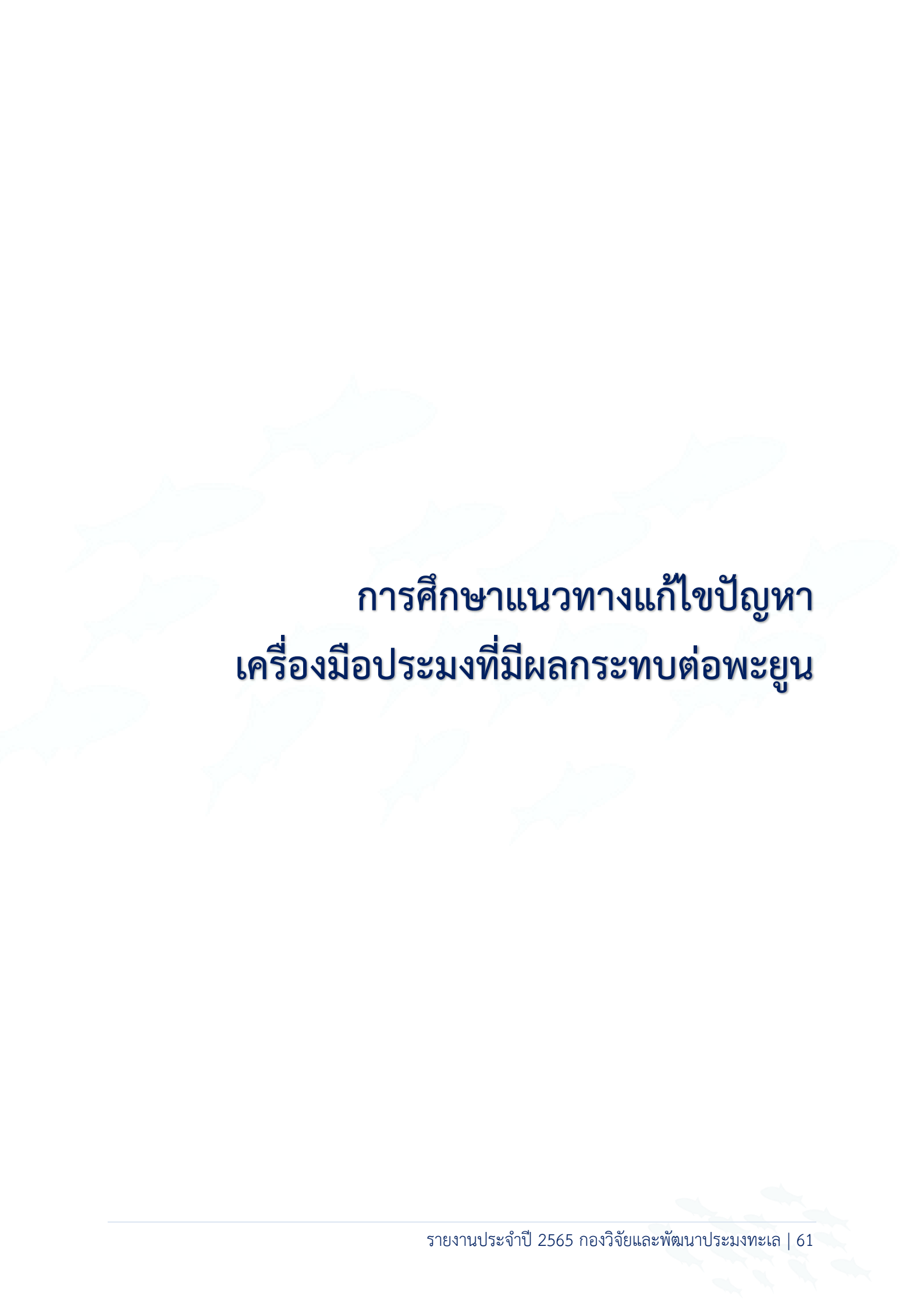
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ การดำเนินกิจกรรมธนาคารปูม้าโดยชาวประมงนำแม่ปูม้าไข่นอกกระดองเข้าสู่ระบบธนาคารปูม้า ตั้งแต่มีนาคม-กันยายน 2565 จำนวน 4,275 ตัว ซึ่งชุมชนดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง และกิจกรรมการจัดการด้านขยะโดยคัดแยกขยะและเก็บรวบรวมเพื่อจำหน่ายต่อไป

24. บ้านอ่าวเคย หมู่ 4 ตำบลม่วงกลวง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ติดตามสถานะทรัพยากรสัตว์น้ำ การดำเนินกิจกรรมธนาคารสัตว์น้ำชุมชนรูปแบบไฮบริด ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบสำหรับใช้เพาะฟักปูม้า หมึกหอม และหมึกกระดอง โดยชาวประมงนำแม่ปูม้าไข่นอกกระดองเข้าสู่ระบบธนาคาร ตั้งแต่มีนาคม-กันยายน 2565 จำนวน 223 ตัว นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง และผู้นำชุมชน ชาวประมงปล่อยกุ้งแชบ๊วย ระยะ P15 500,000 ตัว ลงสู่ชายทะเลบ้านอ่าวเคย เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในธรรมชาติให้มีจำนวนมากขึ้น

การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหา เครื่องมือประมงที่มีผลกระทบต่อพะยูน

การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหามือประมงที่มีผลกระทบต่อพะยูน

ความเป็นมา

ในปีงบประมาณ 2564-2565 กลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้ดำเนินการโครงการ “การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหามือประมงที่มีผลกระทบต่อพะยูน” ภายใต้โครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ซึ่งเป็นโครงการเพื่อสนองพระดำริที่ทรงห่วงใยปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติใต้ทะเลไทย การทำร้ายสัตว์ทะเลด้วยน้ำมือมนุษย์โดยตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และเป็นการร่วมดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563-2565) โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนพะยูนในประเทศไทย รวมถึงเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินการ การพัฒนากฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องในการลดการตายและการบาดเจ็บของสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนมจากการทำประมง เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ Marine Mammal Protection Act: MMPA ของสหรัฐฯ ที่ต้องการลดผลกระทบในการใช้เครื่องมือประมงที่อาจส่งผลทำให้เกิดการตายหรือบาดเจ็บรุนแรงต่อสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม การดำเนินการโครงการนี้จึงเป็นการอนุรักษ์พะยูนควบคู่กับการทำการประมงอย่างยั่งยืน เพื่อให้ชาวประมงในพื้นที่สามารถอยู่ร่วมกับพะยูน หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลอื่น ๆ โดยดำเนินการบริเวณแหล่งอาศัยของพะยูน 13 แห่ง ตามแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัดชายทะเล ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ปัตตานี หนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

ผลการดำเนินงาน

จัดประชุมนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นถึงแนวทาง มาตรการ และข้อตกลงความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์พะยูน เพื่อจัดทำแนวทางการลดผลกระทบหรือความเสี่ยงของเครื่องมือประมงที่อาจส่งผลกระทบต่อพะยูนในพื้นที่แหล่งอาศัยและหาอาหารของพะยูน 13 พื้นที่ รวม 21 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมรับฟังข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะจำนวน 751 คน มีแนวทาง มาตรการ และข้อตกลงความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์พะยูนร่วมกันในประเด็นหลัก ๆ อาทิ

1. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือประมงชนิดที่อาจเป็นอันตรายต่อพะยูนในช่วงเวลาหากินของพะยูน
2. ห้ามทำการประมงโดยใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
3. ร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมแหล่งหญ้าทะเล ห้ามทิ้งขยะ และเก็บขยะทะเลหรือบริเวณชายหาด นำมากำจัดบนฝั่งอย่างเหมาะสม
4. จัดวางหุ่นแสดงแนวเขตแหล่งหญ้าทะเล เพื่อให้ชาวประมงระมัดระวังการทำประมงที่อาจส่งผลกระทบต่อพะยูน

- [illegible]

- แผนที่แสดงการทำประมงบริเวณอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี**
(แหล่งอาศัยของพะยูนตามแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ)

The figure consists of two maps. The main map is a detailed view of Kung Kraben Bay, Chanthaburi Province, Thailand. It shows the coastline, major roads, and various fishing grounds marked with colored triangles (red, yellow, green). A legend identifies these symbols as follows:

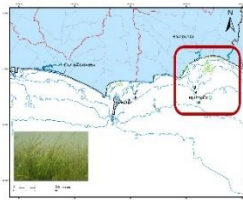
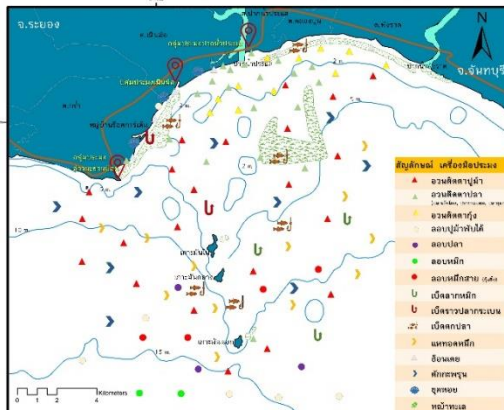
 - สีแดง (Red triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีเหลือง (Yellow triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงพื้นบ้าน (Traditional fishing gear catch sites)
 - สีเขียว (Green triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอุตสาหกรรม (Industrial fishing gear catch sites)
 - สีน้ำเงิน (Blue triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงขนาดเล็ก (Small-scale fishing gear catch sites)
 - สีน้ำตาล (Brown triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงขนาดใหญ่ (Large-scale fishing gear catch sites)
 - สีเทา (Grey triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีส้ม (Orange triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีฟ้า (Blue triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีชมพู (Pink triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีม่วง (Purple triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)
 - สีขาว (White triangle): แหล่งจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมงอื่น ๆ (Other fishing gear catch sites)

A scale bar at the bottom left indicates distances from 0 to 4 km. An inset map at the bottom right shows the location of the study area within Thailand.

แนวทาง มาตราการ ข้อตกลง ความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์พะยูนในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลบริเวณหาดหัวแหลม-เขาเจ้าหลาว จังหวัดจันทบุรี

 1. ปฏิบัติตามประกาศ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง
 2. รักษาสภาพแวดล้อมแหล่งหญ้าทะเลให้สะอาด เก็บขยะทะเลหรือบริเวณชายหาดขณะทำการประมง นำขึ้นมากำจัดบนฝั่งอย่างเหมาะสม
 3. หักฟุ้งหารสารสัตว์น้ำ เช่น การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำรั่วย้อนจากนาคารถสัตว์น้ำสู่บริเวณแหล่งหญ้าทะเลหรือแหล่งอนุรักษ์
 4. ทำการประมงบริเวณที่เป็นแหล่งหญ้าทะเลหรือแหล่งหากินของพะยูนอย่างรับผิดชอบ โดย ไม่ทิ้งเครื่องมือประมงไว้เป็นเวลานาน หรือนำเครื่องมือประมงกลับเท่าที่นำออกไป
 5. หลีกเลี่ยงการทำประมงในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลหรือพื้นที่รายงานการพบเจอพะยูน (กำหนดเป็นพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล)
 6. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือประมงชนิดซึ่งทำลายแหล่งหญ้าทะเล
 7. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือประมงชนิดซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อพะยูนในช่วงเวลาหากินของพะยูน
 8. หลีกเลี่ยงการทำประมงโดยใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม

แผนที่แสดงการทำประมงบริเวณปากน้ำประแส จังหวัดระยอง
(แหล่งอาศัยของพะยูนตามแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ)

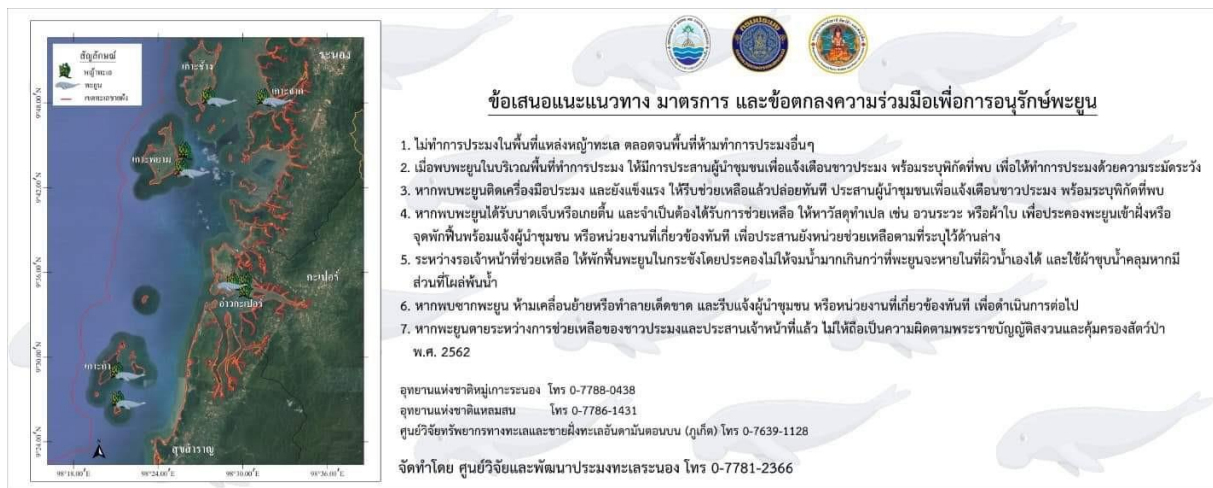
แนวทาง มาตรการ ข้อตกลง ความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์พะยูนในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเลบริเวณอ่าวมะขามป้อมถึงปากน้ำประแส จังหวัดระยอง

1. ปฏิบัติตามประกาศ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง
2. รักษาสภาพแวดล้อมแหล่งหญ้าทะเลให้สะอาด เก็บขยะทะเลหรือบริเวณชายหาดขณะทำการประมง นำขึ้นมากำจัดบนฝั่งอย่างเหมาะสม
3. ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำวัยอ่อนจากธนาคารสัตว์น้ำสู่บริเวณแหล่งหญ้าทะเลหรือแหล่งอนุรักษ์
4. ทำการประมงบริเวณที่เป็นแหล่งหญ้าทะเลหรือแหล่งหากินของพะยูนอย่างรับผิดชอบ โดย ไม่ทิ้งเครื่องมือประมงไว้เป็นเวลานาน หรือนำเครื่องมือประมงกลับเท่าที่นำออกไป
5. หลีกเลี่ยงการจับปูม้า ปลาทุปลาโม่ง ปลาหลังเขียว ขนาดเล็ก ในพื้นที่เขตทะเลชายฝั่ง
6. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือประมงชนิดอื่น ชูด/ดึงหญ้าทะเล
7. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือประมงชนิดซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อพะยูน
8. หลีกเลี่ยงการทำประมงโดยใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม

แนวทาง มาตรการ ข้อตกลง และความร่วมมือในการอนุรักษ์พะยูน
ชุมชนตำบลเกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

แหล่งอาศัยพะยูนหมู่เกาะพระทอง จังหวัดพังงา-ระนอง

1. หลีกเลี่ยงทำการประมงในเขตแหล่งหญ้าทะเล
2. เครื่องมือประมงที่ใช้ มีจำนวน ขนาด และความยาวไม่เกินจากที่กรมประมงกำหนด
3. เมื่อพบเห็นพะยูน หรือสัตว์ทะเลหายากได้รับบาดเจ็บหรือติดเครื่องมือประมง จะให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทันที

ทั้งนี้ คาดว่าการดำเนินงานของโครงการฯ จะเป็นแนวทางที่สามารถฟื้นคืนความสมบูรณ์และความสมดุลทางธรรมชาติให้แก่ท้องทะเลไทยและสัตว์ทะเลหายาก ไม่ถูกทำลาย ชาวประมงพื้นบ้านให้ความสำคัญกับการทำประมงที่อาจส่งผลกระทบต่อพะยูน มีความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสัตว์ทะเลหายากมากขึ้น ถิ่นที่อยู่อาศัยของพะยูนได้รับการคุ้มครอง และเกิดแนวทางหรือข้อตกลง

ในการทำการประมงที่ลดผลกระทบต่อพะยูน และขยายแนวความคิดในการอนุรักษ์และดูแลรักษาพะยูนควบคู่กับการทำการประมงอย่างยั่งยืน ไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

การตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมง รอบปีการประมง 2565-2566

การตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมง รอบปีการประมง 2565-2566

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ได้กำหนดมาตรฐานของเครื่องมือประมงทะเลขึ้นมา เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยที่คุณลักษณะของเครื่องมือประมงทะเลจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการดัดแปลงหรือปรับปรุงเครื่องมือประมงทะเลให้ผิดไปจากมาตรฐานที่กำหนด อันอาจจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศได้ โดยได้ใช้ข้อมูลการยื่นขอรับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ของชาวประมงในปี 2563 มาใช้ในการจำแนกประเภทและชนิดของเครื่องมือประมงทะเลไว้ทั้งหมดได้จำนวน 10 ประเภท 21 ชนิด ประกอบด้วย

- 1) ประเภทอวนล้อมจับ ได้แก่ อวนล้อมจับ และอวนล้อมจับปลากะตัก
 - 2) ประเภทอวนลาก ได้แก่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ อวนลากคานถ่าง และอวนลากคู่
 - 3) ประเภทคราด ได้แก่ คราดหอยลาย คราดหอยแครง และคราดหอยอื่น
 - 4) ประเภทอวนช้อน/อวนยก ได้แก่ อวนช้อนปลากะละเม็ด และอวนช้อน/ยกปลากะตัก
 - 5) ประเภทอวนครอบ ได้แก่ อวนครอบหมึก และอวนครอบปลากะตัก
 - 6) ประเภทอวนตีดตา ได้แก่ อวนตีดตา
 - 7) ประเภทอวนรุน ได้แก่ อวนรุนเคย
 - 8) ประเภทลอบ ได้แก่ ลอบปลา ลอบปู ลอบหมึก และลอบหมึกสาย
 - 9) ประเภทเบ็ด ได้แก่ เบ็ดมือ และเบ็ดราว
 - 10) ประเภทเครื่องมืออื่น ได้แก่ แผงยกปูจักจั่น
- และเครื่องมือช่วยทำการประมง 1 ชนิด ได้แก่ เรือประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (เรือปั่นไฟ)

ดังนั้น จึงต้องดำเนินการตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์รอบปีการประมง 2565-2566 ก่อนออกทำการประมงครั้งแรก โดยระหว่างปีการทำประมง 2565-2566 มีเรือประมงที่ขอใบอนุญาต จำนวน 9,606 ใบอนุญาต (อ้างอิงตามจำนวนใบอนุญาต ณ วันที่ 1 เมษายน 2565) โดยมีเครื่องมือประมงที่ผ่านการตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมงพาณิชย์ จำนวน 8,220 ลำ คิดเป็นร้อยละ 85.57 และยังไม่รับการตรวจ จำนวน 1,386 ลำ คิดเป็นร้อยละ 14.43

การให้บริการประชาชน

บริการตรวจสอบและรับรองชนิดพันธุ์สัตว์น้ำ

กลุ่มชีววิทยาและความหลากหลายทางทะเล (กขท.) กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล รับผิดชอบการให้บริการตรวจสอบและรับรองชนิดพันธุ์สัตว์ทะเลแก่ประชาชนผู้ประกอบการ และหน่วยงานต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการขอหนังสือรับรองสัตว์น้ำที่มีได้อยู่ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) การใช้ประกอบคำขอใบอนุญาตให้นำเข้าส่งออกสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ (ใบอนุญาต สป.6) และการตรวจสอบสายพันธุ์เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 - กันยายน 2565 มีผู้เข้าขอรับบริการประกอบด้วยบุคคลทั่วไป และภาคเอกชน จำนวน 25 ราย 61 ตัวอย่าง เช่น หมึกกล้วย กุ้ง ฉลามหูดำ เพรียงทราย ูผ้าชีรี๊ว ปะการัง ปลาข้างตะเภา ปลาแบนแก้ว หอยหมวกเจ๊ก

การตรวจสอบชนิดสัตว์ป่า และการตรวจสอบกิจการสวนสัตว์

ดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ สัตว์น้ำที่ขออนุญาตครอบครองเพื่อการจัดแสดง สัตว์น้ำของกลาง เกี่ยวกับการนำส่ง และการเก็บดูแลรักษาของกลางให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ ให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดตามระเบียบว่าด้วยการขอและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์สาธารณะ พ.ศ. 2562

กิจกรรมเด่น

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ร่วมจัดกิจกรรม
“วันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32”

งานวันประมงน้อมเกล้าฯ ครั้งที่ 32 ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 1-10 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าพิวเจอร์พาร์ครังสิต ภายใต้ธีมงาน “Aquatic of Luck” ตามศาสตร์แห่งความเชื่อและศรัทธา ร่วมเติมพลังเสริมบารมี เสริมราศีเสริมโชคดี โดยกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลได้ร่วมจัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดแสดงนิทรรศการและพันธุ์สัตว์น้ำ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการและพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิด อาทิ ฉลามเสือดาว ปลาไหลมอเรย์ยักษ์ ปลาสิงโต ปลาไหลสวนจุดดำ ให้มี 9 ไฮไลต์ ดังนี้

- สัตว์น้ำปีศาจ เสริมอำนาจบารมี
- สัตว์น้ำชื่อดี เสริมราศีร่ำรวย
- สัตว์น้ำ 7 สี เสริมความโชคดีในทุกวัน
- สัตว์น้ำหยิน-หยาง เสริมพลังสมดุล
- สัตว์น้ำมงคลมหานิยม
- สัตว์น้ำเพาะพันธุ์ได้โดยกรมประมงและภาคเอกชน
- เครื่องมือประมงพื้นบ้านภูมิปัญญาของไทย
- จระเข้แปดหายาก
- สัตว์น้ำมงคลหาชมยาก

2. จุดบริการถ่ายภาพกับฝูงปลาด้วยภาพถ่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมงาน ไม่น้อยกว่าวันละ 300 ครอบครัว

3. กิจกรรมปล่อยปลาออนไลน์ โดยมีจุดปล่อยปลาออนไลน์จำนวน 1 แห่ง คือ ชายฝั่งทะเลบริเวณสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำระยอง ทั้งนี้ได้เตรียมลูกปลากะพงขาว จำนวนทั้งสิ้น 5,000 ตัว เพื่อให้ผู้สนใจร่วมบริจาคเงินเพื่อปล่อยปลาออนไลน์

4. กิจกรรมบนเวทีกลาง โดยกลุ่มวิชาการ กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเลร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดกิจกรรม “บิงโกสัตว์ทะเลน่าโชค” โดยให้ผู้สนใจเข้าร่วมเล่นเกมบิงโกสัตว์ทะเลน่าโชค เพื่อลุ้นรับของรางวัล และได้รับความรู้เกี่ยวกับปลาทะเลชนิดต่าง ๆ จากกิจกรรมบิงโก โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมกว่า 100 คน

5. จำหน่ายน้ำมันทูน่า โดยกลุ่มสำรวจและประเมินแหล่งประมง รวบรวมรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันทูน่าหลังจากหักค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน 20,000 บาท

การส่งมอบปะการังเทียมแก่ชาวประมงตามโครงการ
อนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย
เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ ครบ 36 พรรษา
8 มกราคม 2566

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงมีพระดำริที่จะอนุรักษ์แนวปะการัง กัลปังหา และสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย โดยทรงห่วงใยปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมทรัพยากรธรรมชาติใต้ทะเลไทย กองทัพเรือจึงได้สนองพระดำริโดยการจัดทำโครงการ “อนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา” ขึ้นมา โดยเชิญหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการ เพื่อจัดทำโครงการ แผนงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถสนองพระดำริของพระองค์ท่านได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรมประมง ในฐานะหน่วยงานสนองพระดำริ ได้จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) ในปี 2565 จำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดระยองและนครศรีธรรมราช เพื่อสนองในโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระดำริฯ เป็นการสนับสนุนให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตในทะเล และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองพระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา และเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญการอนุรักษ์ท้องทะเลไทย จึงจัดให้มีงานส่งมอบปะการังเทียมให้แก่ชาวประมงขึ้น ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ในวันพฤหัสบดีที่ 22 กันยายน 2565 รองอธิบดีกรมประมง นายบัญชา สุขแก้ว เป็นประธานในพิธี “ส่งมอบปะการังเทียมแก่ชาวประมง” ตามโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ ครบ 36 พรรษา 8 มกราคม 2566 ซึ่งเป็นกิจกรรม เพื่อเผยแพร่พระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ในการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย เป็นการฟื้นฟูทรัพยากร

และแหล่งทำการประมงให้กับชุมชนตลอดจนสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศที่มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของสัตว์น้ำใต้ท้องทะเลไทย พร้อมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 23,600 ตัว ประกอบด้วยหอยหวาน จำนวน 20,000 ตัว และปลากะพง จำนวน 3,600 ตัว

นอกจากนี้ ภายในงานยังมีการจัดแสดงนิทรรศการโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยในพระดำริฯ นิทรรศการแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) เพื่อให้ชาวประมงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปะการังเทียมเพื่อบริหารจัดการประมงที่ยั่งยืน และนิทรรศการเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ทะเลจากภาคการประมง โดยมีผู้แทนมูลนิธิอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยฯ ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ข้าราชการในพื้นที่ ชาวประมงนักเรียน และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

**โครงการปลาทูไทยฯ โดยสถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนของ
สภาการวิจัยแห่งชาติ (วช.)**

นายอานวย คงพรหม ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ในฐานะที่ปรึกษาโครงการปลาทูไทย: การจับและเครื่องมือจับปลาทู ลงพื้นที่จังหวัดสตูลและตรัง พร้อมด้วยนายวิรัตน์ สนิทมัจโร หัวหน้าโครงการ และผู้เกี่ยวข้อง ในวันที่ 4-6 มกราคม 2565 เพื่อศึกษาเทคโนโลยีการจับที่มีประสิทธิภาพของเรืออวนล้อมจับ ซึ่งช่วยลดเวลาทำงาน ลดการใช้แรงงาน สัตว์น้ำมีคุณค่าสูงขึ้น ได้แก่ การใช้อุปกรณ์เก็บกัววน power block การใช้เครนในการนี้ ด้านตรวจประมงได้ร่วมคณะด้วย โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากพี่น้องผู้ประกอบการประมงทั้งสองจังหวัด

โดยโครงการปลาทูไทยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- วันที่ 18-19 เมษายน 2565 นายวิรัตน์ สนิทมัจโร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ หัวหน้าโครงการวิจัยการจับและเครื่องมือในการจับปลาทู ภายใต้โครงการปลาทูไทยฯ โดยสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนของสภาการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ลงพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และปัตตานี เพื่อปรึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีการจับ และการเก็บรักษาสัตว์น้ำภายหลังการจับจากเรืออวนล้อมจับ อวนติดตา ในการนี้ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนายกสมาคมอวนล้อมจับประเทศไทย และอดีตประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย (นายภูเบศ จันทนิมิ) ได้รับข้อมูลการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ช่วยทำการประมงและระบบ

เก็บรักษาสัตว์น้ำของเรือ น.ลามประเสริฐ 8 จากเจ้าของเรือ (นายสุรัตน์ รัตนศิริ) รวมถึงจากผู้ประกอบการประมงอวนติดตา และอวนล้อมจับอย่างดียิ่ง

- วันที่ 26 พฤษภาคม 2565 นายวิรัตน์ สนิทมัจโร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ นำเสนอข้อมูลในฐานะหัวหน้าโครงการย่อย 3 การจับและเครื่องมือจับปลาทู ภายใต้โครงการปลาทูไทยฯ โดยสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสนับสนุนของสภาการวิจัยแห่งชาติ (วช.) แก่ นายเฉลิมชัย สุวรรณรักษ์ อธิบดีกรมประมง ประธานการประชุมรับฟังข้อคิดเห็นและคำแนะนำต่อผลการดำเนินงานวิจัยของโครงการปลาทูไทย โดยเป็นการนำเสนอข้อค้นพบสำคัญจากหัวหน้าโครงการจากหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและคำแนะนำจากอธิบดีกรมประมง

- วันที่ 8-10 กันยายน 2565 นายอำนวยการ คงพรหม ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล เข้าร่วมประชุมโครงการปลาทูไทย โครงการย่อยที่ 3 การจับและเครื่องมือจับปลาทู ในฐานะที่ปรึกษาโครงการ โดยมีนายวิรัตน์ สนิทมาจโร หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมแบบไฮบริดในห้องประชุมและแบบออนไลน์ (โปรแกรม Zoom) ณ ห้องประชุมโรงแรมเมธาวลัย อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี โดยที่ประชุมได้พิจารณาข้อค้นพบจากการวิจัย เพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานนวัตกรรม/องค์ความรู้ของโครงการต่อไป

แผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์และการบริหารจัดการฉลามของประเทศไทย พ.ศ. 2563-2567
(National Plan of Action for Conservation and Management of Sharks, Thailand: NPOA - Sharks)

แผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์และการบริหารจัดการฉลามของประเทศไทย พ.ศ. 2563-2567 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาชีววิทยา นิเวศวิทยา การประมงและการใช้ประโยชน์จากฉลาม เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลฉลามในน่านน้ำไทย รวมถึงประเมินสถานภาพและภัยคุกคามที่เกิดจากการประมงและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อฉลาม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถในการกำหนดมาตรการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และการควบคุมการทำประมงและการค้าฉลามที่สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อกำหนด และพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรฉลามพัฒนา

ปีงบประมาณ 2565 ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ การตรวจสอบเรือประมงสินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต และกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล และได้จัดประชุมในวันที่ 17 สิงหาคม 2565 เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานระหว่างเดือนมกราคม ปี 2563 - กรกฎาคม ปี 2565 ซึ่งมติที่ประชุมให้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลโดยเพิ่มเติมข้อมูลกลุ่มกระเบนและปลากระดูกอ่อนอื่น ๆ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรวบรวมผลดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้ของบวิจัยจากแหล่งทุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน

ตรวจสอบมาตรฐานเครื่องประมง
แก่เรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมง
รอบปีการประมง 2565-2666

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ ได้เข้าร่วมพิธีเปิดปฏิบัติการการตรวจมาตรฐานเครื่องมือประมงพาณิชย์แบบบูรณาการเพื่อประกอบการออกใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ 2565-2566 โดยนายวิรัตน์ สนิทมาจโร ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ได้รายงานมาตรฐานเครื่องมือประมงพาณิชย์ประเภทอวนรุนเคยแก่พลตำรวจโทสุรเชษฐ์ หักพาล ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นประธานในพิธี พร้อมจัดชุดเจ้าหน้าที่ตรวจเครื่องมืออวนรุนเคย และเรือปั่นไฟ ผลการตรวจพบว่าเครื่องมือประมงฯ เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมประมงกำหนด อีกทั้งยังแนะนำผู้ประกอบการประมงพาณิชย์ด้านมาตรฐานเครื่องมือประมงที่ยื่นขอ เพื่อให้คงมาตรฐานของเครื่องมือประมงเนื่องจากใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์มีอายุ 2 ปี

การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลอันดามัน
บริเวณจังหวัดระนอง

ในปีงบประมาณ 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง ได้ดำเนินการปล่อยลูกพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย ปลากระพงขาว และมัน้ำ ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงอย่างต่อเนื่องตลอดแนวชายฝั่งของจังหวัดระนอง เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำและความหลากหลายของระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยได้ปล่อยกุ้งแชบ๊วยรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,800,000 ตัว และปลากระพงขาว รวมทั้งสิ้นจำนวน 150,000 ตัว และมัน้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงจำนวน 1,000 ตัว

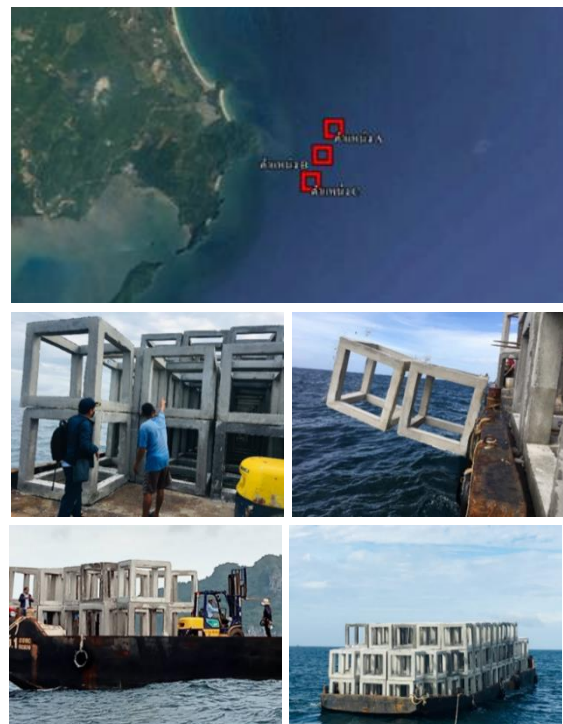
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ร่วมกิจกรรม
การจัดวางทุ่นเพื่อเป็นแนวเขตพื้นที่หลบภัยสัตว์น้ำ
บริเวณรอบเกาะเสร็จ ตามประกาศ
คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันที่ 31 พฤษภาคม 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง
ทะเลชุมพรร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชาวประมงในพื้นที่อำเภอ
ไชยาและใกล้เคียง ร่วมกิจกรรมการจัดวางทุ่นเพื่อเป็น
แนวเขตพื้นที่หลบภัยสัตว์น้ำบริเวณรอบเกาะเสร็จ ตาม
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี
เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางประเภท ทำการประมง
ในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง บริเวณพื้นที่รอบเกาะเสร็จ
ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พร้อมทั้ง
ร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
44 พรรษา 3 มิถุนายน 2565 สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ บรมราชินี

การจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพื่อการประมง
(ปะการังเทียม) ประจำปีงบประมาณ 2565
บริเวณชายฝั่งบ้านถ้ำธง หมู่ที่ 3 ตำบลปากคลอง
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

วันที่ 6 และ 11 สิงหาคม 2565 ศูนย์วิจัยและพัฒนา
ประมงทะเลชุมพร ดำเนินการควบคุมการจัดวางแท่ง
คอนกรีตและทุ่นลอยจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล บริเวณ
ชายฝั่ง บ้านถ้ำธง หมู่ที่ 3 ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว
จังหวัดชุมพร โดยผู้รับจ้าง คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปัตตานี
มหพันธ์ก่อสร้าง ดำเนินการลำเลียงขนส่งนำแท่งคอนกรีต
ขนาด 1.5 x 1.5 x 1.5 เมตร จำนวน 410 แท่ง ไปจัดวาง
ในทะเลตามจุดพิกัดของแผนที่ 3 ตำแหน่ง ดังนี้ ตำแหน่ง
A พิกัด 10°54.000' เหนือ 99°32.600' ตะวันออก จำนวน
105 แท่ง ตำแหน่ง B พิกัด 10°53.500' เหนือ 99°32.400'
ตะวันออก จำนวน จำนวน 200 แท่ง และตำแหน่ง C
พิกัด 10°53.000' เหนือ 99°32.200' ตะวันออก จำนวน
105 แท่ง พร้อมติดตั้งทุ่นลอยถาวรจำนวน 3 ทุ่น ซึ่ง
ปะการังเทียมที่จัดวางจะเป็นประโยชน์กับชาวประมง
พื้นบ้านในพื้นที่ ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัด
ชุมพร และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

ธนาคารปูม้าโดยชุมชน มีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำตามความต้องการของชุมชนตลอดแนวชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง ซึ่งปัจจุบันมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีธนาคารปูม้าที่มีความเข้มแข็งโดยมีการนำแม่ปูม้าใส่ธนาคารจำนวนมากและต่อเนื่อง ได้แก่ ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านบางกล้วย หมู่ 3 ตำบลนาคา และธนาคารปูม้าชุมชนบ้านท่ากลาง หมู่ 4 ตำบลกำพวน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง

ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านบางกล้วย

หมู่ 3 ตำบลนาคา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารปูม้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาธนาคารปูม้าแห่งนี้ มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตลอดมา โดยชาวประมงในชุมชนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตลอดทั้งปีและมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าให้มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และยกระดับขึ้นเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนในปี 2562 สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ชุมชนข้างเคียงและชุมชนประมงในจังหวัดอื่นๆ ที่เข้ามาเยี่ยมชมและดูงานเป็นจำนวนมาก

ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านท่ากลาง

หมู่ 4 ตำบลกำพวน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารปูม้า ตั้งแต่ปี 2558 และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาธนาคารปูม้าแห่งนี้ มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตลอดมา โดยชาวประมงในชุมชนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตลอดทั้งปีและมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า ให้มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนและขยายผลจัดตั้งธนาคารปูม้าชุมชนบ้านท่ากลางแห่งที่ 2 เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปล่อยลูกปูม้าคืนสู่ธรรมชาติ

การสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำที่ได้จากการทำประมง
นอกน่านน้ำ และนำมาขึ้นท่าจำหน่ายที่สะพานปลา
แพปลา หรือท่าเทียบเรือ และการตรวจวิเคราะห์
ปริมาณการสะสมโลหะหนักในสัตว์น้ำบางชนิด
ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ

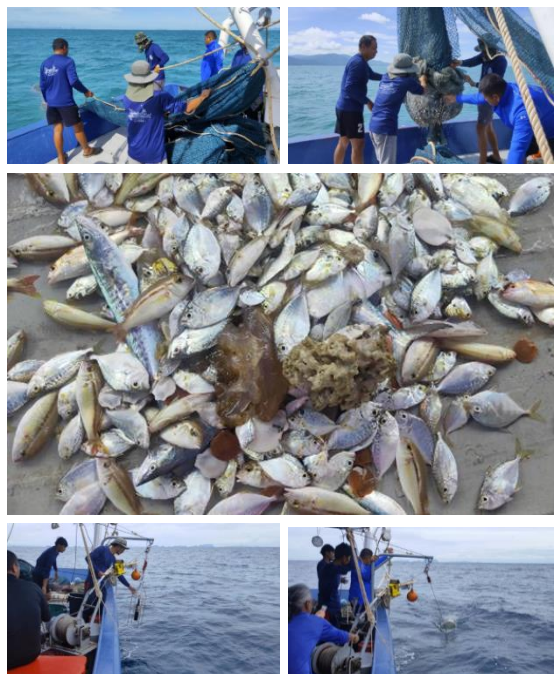
กลุ่มสำรวจและประเมินแหล่งประมงทะเลทำการสำรวจ
ทรัพยากรและการตรวจวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนักใน
สัตว์น้ำบางชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจตามแผนงาน
ยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการยกระดับ
คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพ
สินค้าประมงสู่มาตรฐาน กิจกรรมย่อยตรวจวิเคราะห์
วัตถุอันตราย/ผลิตภัณฑ์/แหล่งประมงเป็นการตรวจสอบ
เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนโลหะหนักในสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่
ได้จากการทำประมงในพื้นที่น่านน้ำ เพื่อเป็นแนวทาง
ให้ผู้บริโภคและผู้ประกอบการเกิดความมั่นใจในการนำ
สัตว์น้ำจากแหล่งประมงดังกล่าวมาใช้บริโภค และใช้ใน
อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำต่อไป โดยได้ดำเนินการใน 2
กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการสำรวจทรัพยากรและตรวจวิเคราะห์
ปริมาณโลหะหนักในสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่นำมาขึ้นท่าบริเวณ
ท่าเทียบเรือจังหวัดระนอง เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่ได้มา
จากเรือขนถ่าย เพื่อนำมาใช้ในการบริโภคภายในประเทศ
และนำมาใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล เช่น
ปลาทุบ ปลาล้าง ปลาอินทรี ปลาสิ่กุน ปลากระรัง ปลากระพงแดง
ปลาทูรายแดง ปลาจวด ปลาดาทหวาน ปลาสาก ปลาทูแขก
ปลาปากคม รวมทั้งหมึกกล้วยหมึกหอม หมึกกระดอง
และหมึกสาย

2. การวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนักในสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่ได้
จากการทำประมงบริเวณพื้นที่ภายใต้กรอบความตกลง
การทำประมงสำหรับพื้นที่ทางตอนใต้ของมหาสมุทร
อินเดีย (Southern Indian Ocean Fisheries Agreement:
SIOFA) ซึ่งสัตว์น้ำดังกล่าวเป็นสัตว์น้ำที่นำมาใช้แปรรูปใน
อุตสาหกรรมอาหารทะเล เพื่อการบริโภคทั้งภายในและ
ต่างประเทศ เช่น ปลาล้าง ปลาทูแขก ปลากระพงแดง ปลา
ทูรายแดง ปลาดาทหวาน ปลาหมูสี และปลาปากคม เป็นต้น

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร
ออกปฏิบัติงานสำรวจทางทะเลบริเวณ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี

วันที่ 20 กรกฎาคม - 4 สิงหาคม 2565 ศูนย์วิจัยและ
พัฒนาประมงทะเลชุมพร ได้ออกปฏิบัติงานทางทะเลตาม
แผนโครงการประเมินผลการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำต่อหน่วย
ลงแรงประมง (CPUE) โครงการประเมินผลมาตรการ
คุ้มครองสัตว์น้ำในฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน ในที่
จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ
สุราษฎร์ธานีรวมเป็นระยะเวลา 16 วัน โดยทำการลาก
อวนสำรวจด้วยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่แบบเยอรมัน
ขนาดตาอวนกันถูง 4 เซนติเมตรคลุมด้วยถูงอวนขนาดตา
2.5 เซนติเมตร จำนวนทั้งสิ้น 23 สลาง (15X15 ไมล์ทะเล)
พบว่า มีอัตราการจับสัตว์น้ำโดยเฉลี่ย 27.38 กิโลกรัม/
ชั่วโมง สัตว์น้ำที่พบจากการสำรวจประกอบด้วยปลาเปิด
ประมาณร้อยละ 87 ซึ่งเป็นปลาแบน และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
ขนาดเล็ก และสัตว์น้ำที่เหลือประมาณร้อยละ 13
เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ประกอบด้วย หมึกกล้วย
ปลาปากคม ปลาทูรายแดง และปลาทูรายขาว เป็นต้น

ผู้บริหารกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ผู้บริหารกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

นายอำนวยการ คงพรหม

ผู้เชี่ยวชาญด้านประมงทะเล

นางเพราลัย นุชหมอน (ถึงกรกฎาคม 2565)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือประมง

นาวาโทพรชัย สิงห์บุญ

หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

นางกัญญาวิณัฏ์ สีคำ

หัวหน้ากลุ่มวิชาการ

นางสาวเสาวมล ภูติกา

หัวหน้ากลุ่มประเมินสภาวะทรัพยากรประมง

นายปวโรจน์ นรนาถตระกูล

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบแหล่งประมงและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

นางสาวอัญญาณี แยมรุ่งเรือง

หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมง

นายกมลพันธ์ อวัยวานนท์

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง

นางสาววันทนา เจนกิจโกศล

หัวหน้ากลุ่มสำรวจและประเมินแหล่งประมงทะเล

เรือโทบรรสาร ศิริพิชญ์ตระกูล

หัวหน้ากลุ่มชีววิทยาและความหลากหลายทางทะเล

นายอำนาจ ศิริเพชร (ถึงตุลาคม 2564)

นางกมลรัตน์ พุทธรักษา (ตั้งแต่เมษายน 2565)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง

นายธวัช ศรีคุ้ม

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ

นายวิรัตน์ สนิทมาจโร

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร

นางจินดา เพชรกำเนิด

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา

นายสมชาย วิบุญพันธ์

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต

นายไกรกุล ผิวขาว

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล

นายอดุลย์ แม่เฒ่า

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง

นางสาวคันสนีย์ ศรีจันทร์งาม

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส

นางสาววราภรณ์ เดชบุญ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ คงพรหม

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

ผู้จัดทำ

นางสาวเสาวมล ภูดีกา

หัวหน้ากลุ่มวิชาการ

นางสาวปราวีณา เชาวโน

นักวิชาการประมงปฏิบัติการ

กลุ่มวิชาการ

ขอขอบคุณหน่วยงานกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
(ผู้เชี่ยวชาญด้านประมงทะเล ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือประมง ฝ่ายบริหารทั่วไป กลุ่มวิชาการ
กลุ่มประเมินสภาวะทรัพยากรประมง กลุ่มตรวจสอบแหล่งประมงและสิ่งแวดล้อมทางทะเล
กลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมง กลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง
กลุ่มสำรวจและประเมินแหล่งประมงทะเล กลุ่มชีววิทยาและความหลากหลายทางทะเล
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสตูล
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส)
ที่อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบในรายงานประจำปี 2565 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์

กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

กรมประมง

อาคารปลอดประสพ ชั้น 6-7 เขตกลาง จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900